

Situacija na Balkanu.

GRŠKA BO NAJBRŽE PREKINILA Z ZAVEZNIKI VSE ZVEZE. — NAPAD NA SOLUN. — VELIKI ŠKODOVI TOPOVI. — SILNO OBSTRELJEVANJE. — BOJI V MEZOPOTAMIJI. — TURŠKA ZMAGA. — BOLGARSKI POSLANIK PRI KRALJU KONŠTANTINU. — ZRAČNI NAPAD.

London, Anglija, 5. januarja. — S tem, da so zavezniški artileristi avstrijskega, nemškega, bolgarskega in turškega konzula v Solunu, je nastala zanje na Balkanu zelo kritična situacija. Grška, ki se je že prej zelo nagibala na stran Nemčije in Avstrije, se jima bo sedaj najbrže pridružila in skušala pregnati zavezniške iz Soluna. Kralj Konstantin in grški ministri zahtevajo, da morajo zavezniški takoj pustiti na prosto a retiran konzule. Če se to v določenem roku ne bo zgodilo, bodo Grki zapovedali zaveznikom zapustiti Solun.

Zavezniški, ki se na prvi protest sploh niso nič zmenili, skušajo sedaj začeti s pogajanj. Pravijo, da izpuste konzule na prosto, če jim obljubijo, da se ne bodo več vrnili v Solun.

London, Anglija, 5. januarja. — Iz brzojav, ki prihajajo iz Aten, je razvidno, da bodo Nemci, Avstrijci, Bolgari in Turki napadli Solun in pregnali zavezniške. Avstrija in Nemčija sta sporočili grški vladi, da bosta sami pregnali zavezniške, če jih ona ne more. Zastopniki Grške, Nemčije in Bolgarske so pred par dnevi podpisali pogodbo, katere besedilo se ni bilo objavljeno.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Grki se najbrže ne bodo udeležili vojne zavezniški, pač bodo pa poklicali vse svoje čete iz Makedonije in dovolili Nemcem in Bolgarom prosto pot skozi svoje ozemlje.

Pariz, Francija, 5. januarja. — Iz Aten poročajo, da so dospeli bolgarske čete do Drača in da so se spopadle ob obali Jadranskega morja s srbskimi in italijanskimi prednjimi stražami. V albanskem mestu Elbassan je kakih 30.000 bolgarskih vojakov. Elbassan je oddaljen samo 12 milj od Tirane in petnajst milj od morske obale.

London, Anglija, 5. januarja. — "Times" poroča, da se je bolgarski poslanik v Atenah zopet posvetoval z grškim kraljem v Atenah in mu je zagotovil, da vlada med obema državama zelo prijateljsko razmerje in da ne bodo Bolgari brez dovoljenja grške vlade prekorčili grške meje.

Vsakemu je jasno, da Grki niso nič kaj zadovoljni, ker so zasedli zavezniški njihovo najbolj važno pristanišče, Solun. Ako jih Grška sama ne bo mogla pregnati, ji bodo pomagali Nemci, Avstrijci, Turki in Bolgari. Kakorhitro bodo izpolnili svojo nalogo, se bodo umaknili iz grškega ozemlja.

London, Anglija, 5. januarja. — Brzojavka, ki jo je dobila Reuterjeva brzojavna agencija iz Soluna, se glasi: Zadnje dni so se pojavili nad Petricem, Strumico in drugimi mesti francoski zrakoplovci in metali bombe na hiše. Bombe so povzročile precejšnjo škodo.

London, Anglija, 5. januarja. — Iz Curiha poročajo: Neka brzojavka iz Sofije nanizana: Iz Sofije poročajo, da je dobil bolgarski poslanik v Washingtonu naročilo, da naj vložijo pri ameriški vladi oster protest, ker si je poiskal angleški podkonzul v Sofiji zavetje v stanovanju ameriškega odposlanca Dominika Murphija.

London, Anglija, 5. januarja. — Glede situacije, ki je sedaj zavladala v Mezopotamiji, ni nikdo na jasnem. General Townshend poroča danes, da so Turki zopet obstreljevali zavezniški tabor pri Kut-el-Amari in da so povzročili precejšnjo škodo. Sedaj se baže pripravljajo na splošen napad. Mesto je precej dobro utrjeno, toda dolgo se ne bo moglo vzdržati, ker primanjkuje moštva municije in drugega vojnega materiala.

London, Anglija, 5. januarja. — Pri Sed-el-Bahru in na Galipolisu sploh je položaj neizpremenjen. Pri Anaforti stoji naše čete v ofenzivi in neprestano napadajo sovražnika. Pri Suvli se je zopet izkrcalo nekaj naših vojakov.

Turki se še vedno pripravljajo na splošno invazijo proti Suez in Egiptu, pa ne bodo veliko opravili, ker imamo zastražene vse dohode in ker nas morajo Turki prej prepoditi z Galipolisa, predno bodo kaj takega podvzeli.

Anglie poraženi. Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Turki so zopet porazili Angleže v Mezopotamiji. Turki so vjeli angleško kolono, ki je hotela priti posadki v Kut-el-Amari na pomoč.

Pri Dardanelah se boji neprestano nadaljujejo. Turki so prizadeli sovražnika pri Sed-el-Bahru precejšnje izgube.

Turška zmaga. Carigrad, Turčija, 5. januarja. — Turkijski generalni štab poroča: Situacija v Mezopotamiji je za nas ški prine Andrej, brat grškega kralja zelo ugodna. Sovražnik nam ne more Konstantina, je takole opisal srčni

Zračni napad. Atene, Grška, 5. januarja. — Grška vlada je prejela poročilo, da je nekaj avstrijskih letal, ki so letela nad Atene, na 10.000 metrov nadmorske višine, izpustila nekaj bomb, ki so padle na mestu, ki se imenuje "Zračni napad".

Skrivnostni parnik.

Potniki in moštvo so zapustili parnik "Thessaloniki", ki se je nahajal brez pomoči na morju.

Že teden dni so bili v velikih skrbeh in negotovosti mornariški krogi na atlantiški obali rad: parnika "Thessaloniki" in potnikov in moštva na krovu.

Omenjeni parnik je postal mnogo klicen na pomoč, nakar so ga šli iskat razni parniki, ki so se nahajali ob enem času v bližini, na tedi oblasti Združenih držav so odposlale na pomoč državno ladjo "Seneca", ki je zamudila skoro dva dni na morju, ne da bi se mu posrečilo najti ponesrečen parnik.

Zdaj pa se je slednjič zvedelo, da so vsi potniki — 300 po številu — že v soboto ukrcali na neko drugo grško ladjo "Patris", in moštvo po številu obstoječe iz devdeset mož pa se je rešilo na parnik "Perugia", ki je lastnina parobrodne erte "Anchor". Brezlični brzojav s parnika "Perugia" pravi, da so prenesli tudi vso poslo s ponesrečenega parnika, nakar so odprli vodne peteline, da je udrla v deloma prepravljeni parnik voda, nakar so ga prepustili usodi.

Jutri jutraj pričakujejo ponesrečenec v New Yorku in tedaj se bo tudi pojasnila vsa skrivnost brezličnih brzojavov, ki so vznemirjali ljudi zadnji teden.

V angleškem vodovju se je zopet pojavil nemški podmorski čoln po nekaj mesecih. London, Anglija, 5. januarja. Tekom božjega tedna se je pojavil v angleškem vodovju nek nemški podmorski čoln, katerega ni se pa ni posrečilo napraviti nikake škode, ker so mu bili vedno za petami patrlni čolni.

Iz poučenih krogov se je zvedelo, da je bil to prvi nemški podmorski čoln izza 23. septembra, ki se mu je posrečilo priti v angleške vode. Vendar je bilo vreme taklo slabo in viharo, da se podmorskemu čolnu ni moglo posrečiti doseči zaželjenih uspehov in tudi patrlni čolni ga niso mogli uiniti, davi so mu neprestano sledili ter opazovali vsako njegovo kretnjo.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

napad na Solun, katerega so vzporedili dne 30. decembra avstrijsko-nemški letalci.

Ob polenajstih dopolne sem jahal s svojim polkom z vojaške vaje. Naenkrat je nastala silna eksplozija, kateri sta sledili še dve. Sprva sem mislil, da so začele zavezniške ladje iz neznane vzroka obstreljevati Solun. Jahal sem k nekemu angleškemu častniku, ki je ravno premisljal stražo, in ga surovo vprašal:

— Zakaj obstreljujete mesto? Častnik mi ni odgovoril ampak je pokazal z roko kviku. Pogledal sem v zrak in zapazil tri velike zrakoplove, ki so krožili 3000 čevljev nad zavezniškim taborom. Bombe so padale neprestano in povzročale zaveznikom silno škodo. V mesto ni padla niti ena.

Med prebivalstvom, ki ni vedelo, kaj se dogaja, je nastala panika. Velika bomba je padla na neko skladišče, predrla streho in tri nadstropja ter eksplodirala v kleti.

Čopodne so zrakoplovi zopet odprli. Ko sem jahal popoldne po ulici kralja Jurja, sem opazil pred nemškimi avstrijskim konzulatom veliko ljudi. Naenkrat so privlekli francoski vojaški skoli gručo avstrijskega in nemškega konzula ter ju odvredli v glavni stan generala Serralla. — Po kratkem zaslišanju so ju poslali na bojno ladjo "Patris", ki je kmalo zatem odplnila.

Neki angleški častnik me je vprašal: — Ali se boste še vrnili v Solun? — Seveda. — sem mu odvrnil. — Solun je menda še vedno grški.

Že zopet protest. London, Anglija, 5. januarja. — Reuterjev dopisnik je sporočil iz Aten, da je grška vlada zopet poslala zaveznikom oster protest in v njem odločno zahtevala, da morajo takoj izpustiti na prosto avstrijskega, nemškega, bolgarskega in turškega konzula.

ROJAKI POZORI. Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATE iz starega kroja, opozarjamo vse menjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Kolesar.

Boji pri Toporucu.

Avstrijci so odbili nekaj ruskih napadov. — Ogri in Hrvati. — Ruska ofenziva v Voliniji. — Ruska zmaga ob besarabski meji.

London, Anglija, 5. januarja. — Iz Petrograda poročajo, da ruska ofenziva v Besarabiji uspešno napreduje. Rusi so zavzeli vse vhodni del Galicije in del Bukovine. Vest, da so zavzeli Černovice, glavno mesto Bukovine, še ni potrjena. Sedaj se vrše vroči boji za strelne jarko, ki se nahajajo severno od tega mesta.

Ko so se Avstrijci umaknili čez reko Pruth, so zaplenili Rusi veliko množino municije in drugega vojnega materiala. Avstrijci so razstrelili tri mostove.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Na vzhodnem bojišču se vrše med Stripo in besarabsko mejo izvanredno vroči artilerijski spopadi. Ruskim poveljnikom se ni zdi škoda ne moštva, ne konj, ampak skrbijo le za topove in jih poskušajo spraviti na varne prostore.

Rusi so že večkrat poskušali prodreti našo bojno črto. pa so se morali vedno z velikimi izgubami umakniti.

Dunaj, Avstrija, 5. januarja. — Avstrijski generalni štab poroča:

V vzhodnem delu Galicije in v Bukovini so naše čete zadnje dni na celi črti zmagovalne. Po silnem artileriskem obstreljevanju so vprizorili Rusi bajonetni napad na naše postojanke pri Toporucu. Sovražnik je prodiral v osmih črtah, med katerimi ni bilo skoraj nič prostora. Ko so se že skoraj približali Rusi svojemu cilju, smo z vso silo navalili nanje in jih pognali v beg.

V bojih so se posebno odlikovali hrvaški in ogrski polki.

Koliko so Rusi izgubili, se dosedaj še ni dalo natančno dognati.

Rusko ofenzivno prodiranje v Voliniji je ustavljeno. Na tej fronti se vrše samo posamezni boji, ki pa nimajo nobenega upliva na splošen položaj.

Ob reki Dvini vlada popoln mir.

Rusi se baže pripravljajo na novo ofenzivo. Koliko je resnice na tem, ni znano. — Rusi imajo sicer na razpolago precej vojakov, toda z njimi niso veliko na boljšem, ker jim primanjkuje častnikov.

Ujeta nemška bojna ladja v Afriki.

London, Anglija, 5. januarja. — Uradno poročilo zatrjuje, da se je predala nemška obožena ladja "Kington" dne 26. decembra nekemu angleškemu oddelku ladij na jezeru Tanganika v osrednji Afriki.

Poročilo pravi, da se je zavrnil ves dogodek v desetih minutah. Vsi nemški častniki so bili ubiti, ladjo pa so zamogli potegniti v pristan, davi se je že potapljala.

ROJAKI POZORI. Ker nam letos nikakor ni mogoče dobiti PRATE iz starega kroja, opozarjamo vse menjene rojake in rojakinje, da naj pridno naročijo naš Kolesar.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pordnevem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarko, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro vidijo vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Kolesarju. Slovensko-Ameriški Kolesar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler se loga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Strelni jarki. Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pordnevem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarko, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro vidijo vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Kolesarju. Slovensko-Ameriški Kolesar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler se loga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Parnik "Persia".

Predsednik in državni tajnik se posvetujeta glede najnovejših dogodkov. Hočeta natančnih podrobnosti.

Washington, D. C., 5. januarja. Predsednik Wilson in državni tajnik Lansing sta se posvetovala danes ter pričakovala nadaljnjih podrobnosti poročil v zadevi potona potniškega parnika "Persia", da bosta mogla potem ukreniti vse potrebno.

Državni tajnik Lansing je obvestil predsednika, da do sedaj še niso dospeli nikake nove vesti, razven ene iz Marseilles v Franciji iz urada parobrodne družbe, ki pravi, da sta se nahajala na potopljenem parniku "Persia" dva Amerikane, namreč ameriški konzul McNeely in Grant iz Bostona.

Iz Londona poročajo, da se je nahajal ob času nesreče na parniku še nek drugi Amerikanec Dr. Salisbury, ki ga pa parobrodna družba v Marseilles nima upisane, ker je prišel šele pred odhodom parnika.

Državni tajnik Lansing je rekel, da se niso pojavili nikaki novi dokazi. Državni urad je že poslal ameriškemu poslaniku na Dunaj potrebna navodila, ter ga prosil za pojasnila in za preiskavanje zadeve. Do sedaj se še ne ve, če je zakrivil potop avstrijski ali nemški podmorski čoln, vendar delajo Združene države na podlagi prepričanja, da je bilo to delo avstrijskega podmorskega čolna.

Kar pa se tiče te, ki je bil na sprednjem delu parnika "Persia", pa bo dala vlada to stvar v pretes ameriškim vojaškim izvedencem, da določijo, če je bil ta top v svrhu napadanja ali le samoobrambe.

Prihod novih preživelih s potopljene parnika "Persia" na Malto.

London, Anglija, 5. januarja. — Z Malte je dospelo v London poročilo, da je prišel peti rešilni čoln s preživeli s potopljene parnika "Persia" na Malto. — Ti preživeli pravijo, da se jim zdi, da se je tudi šestemu čolnu posrečilo rešiti se z ladje.

Prvo nemško gledališče v Varšavi. Pretekle dni so tvorili v Varšavi prvo nemško gledališče v poslopju poljskega gledališča "Nowosci".

Otvoritveni predstavi je prisostvoval generalni gubernator von Beseler. Predstave se vršijo štirikrat na teden. — Če bo obisk zadovoljiv, se bo igralo vsak dan.

Strelni jarki. Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pordnevem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarko, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro vidijo vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Kolesarju. Slovensko-Ameriški Kolesar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler se loga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Strelni jarki. Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pordnevem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarko, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro vidijo vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Kolesarju. Slovensko-Ameriški Kolesar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler se loga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Strelni jarki. Strelni jarki igrajo v sedanji vojni zelo veliko ulogo. — Kakšne bodo vojne v bodočnosti.

Do sedanje vojne so se zavarovale države druga proti drugi s trdnjavami. Take trdnjave so stale ogromne svote denarja, opremljene so bile z najboljšimi topovi in v vsaki je bilo več tisoč mož posadke. Sedaj se je pa izkazalo, da trdnjave nimajo v vojni skoraj nobene važnosti. Največje ruske in avstrijske trdnjave so padle po pordnevem obleganju. V sedanji vojni igra glavno vlogo strelni jarek. Nekatere države so celo sklenile napraviti po vojni ob svojih mejah strelne jarko, kar bi bilo veliko cenejše in veliko sigurnejše. — Kakorhitro vidijo vojak na fronto, ne stanuje več v vojašnici ali v hiši, pač pa v strelnem jarku. V jarkih imajo skromne postelje, peči, skladišča itd.

Natančen popis strelnega jarka najdete v našem Kolesarju. Slovensko-Ameriški Kolesar obsega razen tega tudi veliko poučnih člankov, lepih povesti, raznih popisov in cel kup šale. — Opremljen je s krasnimi slikami. Rojaki, naročite si ga, dokler se loga ne poide. Stane samo 35 centov. Naročite ga pri:

SLOVENIC PUBLISHING CO., 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Italijani.

Vroči boji pri Oslavju in Krnu. — Italijani poročajo o velikih uspehih. — Zavzete postojanke pri Trziču. — Andrassy o položaju.

Berlin, Nemčija, 5. januarja. — Avstrijski generalni štab je podal danes o položaju na italijanskem bojišču sledeče poročilo:

Ob Soči se vrše vroči artilerijski spopadi, posebno v bližini Kerna in Oslavlja. Italijani so ponovno onapadli strelne jarko severno od Dolja, katere smo jim bili odvzeli, pa so se morali z velikimi izgubami umakniti.

Avstrijski zrakoplovci so obstreljevali vojaška poslopja v Ali in Strigno. Povzročena škoda je precejšnija.

Rim, Italija, 5. januarja. — Poročilo italijanskega generalnega štaba se glasi:

Po večdnevem prizadevanju so osvojile naše čete nekaj zelo važnih postojank s katerih je mogoče kontrolirati Biaceso in Rochetto.

Na pobočju gore Monte Sperone smo zavzeli dve vrsti strelnih jarkov.

Pri Trziču so zavzeli naš oddelki z naskokom nekaj sovražniških strelnih jarkov.

Budimpešta, Ogrsko, 5. januarja. — Ogrski grof Andrassy je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu da se pripravljata Avstija in Nemčija na novo ofenzivo.

Ofenziva se bo začela spomladi in se bo končala s popolnim porazom zaveznikov. Avstija in Nemčija že od začetka vojne druga drugo pomagata. Največ je to vredno, ker imata na razpolago izborne železniške proge tako da lahko po potrebi prevažata vojaštvo iz kraja v kraj. Srbijo smo premagali. Ruse smo zapodili daleč proti vzhodu, Italijani pa ne morejo ničesar opraviti. — Krasni so ti uspehi in mi smo z njimi lahko popolnoma zadovoljni. Vojna ne bo več dolgo trajala, ker bi zavezniški že sedaj radi sklenili mir. Ta vojna je sramota za celo človeštvo, toda kar je je. Mi ne moremo pomagati. Zavezniški so se veliko preveč zanašali na Italijane. — Sedaj so izprevideli, da bi si slabšega zaveznika kot je Italijan, ne mogli dobiti nikjer na svetu.

Dvignjenje potopljenega parnika. San Francisco, Cal., 5. januarja. Nemški parnik "Walkuere", ki so ga v pristanišču Papeete na otoku Tahiti potopili pred osmimi meseci, da ne bi prišel v roke nemškim bojniim ladjam "Seahornhorst" in "Gneisenau", ki so bombardirale mesto, so uspešno dvignili zadnjega decembra. Tako pravi neka vest, ki je prišla sem.

Francoska vlada je prodala parnik "Walkuere" neki skupini mornarskih podjetnikov v San Francisco. Našli so, da ni trpel parnik vsled potopitja skoraj nikake škode.

Ko so se bile približale mestu nemške bojne ladje, so potopile francoske oblasti francoski topniški čoln "Zelee" pri vzhodu v pristanišče ter odprli vodne peteline na parniku "Walkuere", ki je bil blizu pomolov. — Topniški čoln "Zelee" še vedno plava pod vodno po pristanu.

General Villa. El Paso, Tex., 5. januarja. — Mehniški konzul Andreas Garza je sporočil generalu Obregonu, da se nahajata Villa in general Jose Rodriguez ter 500 mož posadke v dolini San Buena Ventura zapadno od Casas Grandes.

Pozor, pošijatelji denarja! Denarne pošiljave v Avstrijo bomo sprejemali kljub vojni. Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam namenjajo, da se denarne pošiljave ne izplačujejo v južni TIROLSKI, ne GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kakor dva tedna dalj, nego v mirovnihih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancom, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo za njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter pri ložite natančni Vaš naslov in osebo, kateri se ima izplačati.

Ocene:

K \$ K \$

Ker se ome sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo naš oglas.

TVERKA FRANK SAKSER, 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" celo leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropa za vse leto 4.50
" " pol leta 2.25
" " četrtleta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvzemši nedeljo in praznike.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisane osebnosti se ne
prišteje.

Denar naj se blagovito pošilja po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
vališče naznači, da hitreje naj-
demo poslovnika.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City

Telefon 4087 Cortlandt.

AMERICAN ASSOCIATION
MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

MEMBERSHIP LABEL

izvoz, posebno za Evropo. Druga-
če bi bili morda brez dela ter bi
bila nastala velikanska kriza, ka-
kor so jo mnogi obetali in kakor-
šna se je že začela kazati prav
pred izbruhom vojne, ko je bilo
samo v mestu New Yorku skoro
nad pol milijona ljudi brez dela.
Letos pa mesto New York ni mo-
glo dobiti več, kakor okrog 25 ti-
soč ljudi za odmetavanje snega
iz česar se jasno razvidi, da se je
zmanjšalo število brezposelnih, ki
jih po velikih mestih itak nikdar
ne manjka, še posebno ne v New
Yorku.

Dopis.

Kansas City, Kan. — Mi ljudje
ne znamo gledati v bodočnost, še
manj pa prerokovati, pač lahko
pogledamo v preteklost. Vsakemu
je dobro znano, da so vladale za-
june leto v starem kraju zelo ža-
lostne razmere. Pa tudi v tej de-
želi ni bilo tako kot smo želeli.
Veliko ljudi je bilo brez dela, na-
zadovolni smo pa tudi v drugih
ozirih. Zaradi nesrečne vojne smo
se začeli sovražit med seboj. Ali
ni čudno, da še uboga pesčica
Slovenec ne more biti složna? Za-
radi vsake malenkosti, ki se
nam mogoče ne dopade, poskuš-
mo škoditi skupnemu delovanju.
Ni čuda, če ničesar ne dosežemo.
Poboljšajmo se v novem letu.
Začnimo delati in vstrajajmo do
koneca. — Spomladi in poleti se
je slabo delalo, šele jeseni so se
razmere nekoliko zboljšale. Sem
ne svetujem nikomur hoditi, ker
je tukaj navadnih delavcev z ma-
lim zaslužkom vedno v izobilju.
Na društvenem polju se precej
dobro napredujemo, le žal, da so
v drugi polovici leta skoraj vse
veselice zastale. Glavni vzrok je
to, ker je dežela suha, gospodje
imajo pa dober nos, da zavohajo,
kje se toči pijača. — Če se ne mo-
tim, je bilo zadnje leto v nasel-
bini pet pogrebov in sedem porok.
Vreme smo imeli od septembra
do decembra prijazno in lepo,
zadnji čas je pa pritisnil precej-
šen mráz. Še dobra dva meseca,
pa nas bo obiskala solnčna po-
milad. Bog daj, da bi nas našla
zdrave in zadovoljne! Pozdrav in
srečno novo leto! — Josip Krsto-
lič.

**Blaž Jagoda in njegov prvi
dopis.**

Črtica iz sedanjega življenja
ameriških Slovencev.

Napisal Amerikanski.

Blaž Jagoda je bil zvest nara-
čnik svojega lista "Ljudski Prija-
telj". Prebral je vsako številko
od naslova do najbolj skritega
oglasa. S tem pa ne mislim trditi,
da je prišel v prvi koloni na prvi
strani ter končal z zadnjo vrstico
v šesti koloni na osmi strani. Ako
bi trdil to, bi trdil neresnico;
kajti za Blaža Jagoda je bila čer-
ta stran najvažnejša in to je za-
to prebral najprej; to so bili do-
pisi. "Ljudski Prijatelj" se je
namreč držal načela, da je četrta
stran najvažnejša stran v listu,
izvzemši prvo, in ker so bili po
nazorih Prijateljevih urednikov
dopisi najvažnejše čtivo za teden-
skimi novicami, so naravno prišli
na četrto stran.

Tudi Blaž Jagoda je visoko en-
til dopise; celo višje nego njegov
priljubljeni list, to se pravi, nje-
gov urednik. On jim je dajal
prednost celo pred tedenskimi no-
vicami, kar dokazuje to, da jih je
prebral vselej pred novicami; a ne
samo enkrat, ampak dvakrat in
še večkrat. To posebno čast je iz-
kazal tistim cenjenim dopisnikom,
kajih dopisi so mu ugajali, bodisi
že po izrazih ali vsebini. Pa ne sa-
mo to, da jih je tolkokrat pre-
bral, izkazal jim je še večjo čast,
to je: vse izrazke, ki so se zdeli
Blažu krepki in jedrnat, si je za-
bilježil v svoj notes. Često si je
prepisal cele stavke, ako so mu
posebno ugajale. Ta svoj notes je
nosil vedno seboj kakor svetinjco.
Ob vsaki priliki ga je vzel iz
žepa ter prebral svoje zabilježke.

Na podlagi tega, kar sem dose-
daj povedal o Jagodi, bi utegnili
čitatelji misliti, da je imel navse-
zadnje kako napako, tako ali ta-
ko, a ker želimo, da bi mu čitatelji
ne delali krivice, naj takoj po-
vem, da je vse Blaževno poštenje iz-
viralo iz ene same, nepopisno ve-
like želje: postati dopisnik Ljud-
skega Prijatelja.

Kedaj se je poročila Blaža Ja-

godi ta želja, pravzaprav sam ni
vedel. Kadar se mu je, da ne bi
je spominjal samo onega trenut-
ka, ko je ta želja privrela na dan,
ter si osvojila vse njegovo dejan-
je in nehanje. To je bilo takrat,
ko je prvič bral dopis Peregrina
Muharja o dišečih cvetkah, o ro-
ženkravtu in rožmarinu, ki omam-
ljuje slovenskega fanta tam po
zapadu, ter o kipečem ječmenovcu,
ki ga srkaajo žejna grla sloven-
skih piknikarjev...

To je bil Blažev vzor-dopis, ki
je priglavljal v njem luh hrepenja.
Ko ga je prebral petič, je stisnil
pest in udaril nalahko po mizi ter
izrekel komaj slusno: "Ta pa zna,
ta..." Hotel je še nekaj reči, a
beseda mu je zastala, kajti ustra-
šil se je bil že same misli in zato
si je ni upal izgovoriti. Bila je
preveč predrzna, da bi jo mogel
Blaž Jagoda v tedanji svoji skro-
mnosti izgovoriti. Roke so mu
omahnile na kolena, glava se mu
je povesila, čelo se mu je nagr-
bančilo, misli pa so pohitele v da-
ljinu. V duhu je videl visoko go-
ro, na katero pelje ostra pot. Ko
so misli dospole do vrha, so uzrle
tam Blaža Jagoda, ozirajočega se
ponosno in samozvestno na vse,
kar je ležalo pod njim. Ta slika
je začrtala smer njegovim mislim.
Iz tega položaja se je hipoma stre-
znil in kakor da čuti v sebi nove
moči, je dvignil glavo, češ, tudi
za Blaža Jagoda pride dan, da
pokaže, kaj zna.

Nato se je zopet vrnil k dopisu
Peregrina Muharja, ga prečital
zopet in zopet. Od tedaj naprej
je postal dopisnik Peregrin Mu-
har njegov učitelj in njegov vzor.
Ako dopisnik Muhar ni bil zastop-
nik med dopisi v kaki številki, se
je Blažu zdelo, da list nima prave
vrednosti.

Odkar je Blaž Jagoda imel svo-
je razodetje, so se mu misli oso-
kolile od časa do časa in bil je na
tem, da uresniči svoje sanje. To-
da usoda je hotela drugače. Pred-
no je prišel pisati svoj dopis, je
vzel ponovno v roke list, da iz
priobčenih dopisov vidi, kako bi
bilo najboljši začetki. V takih slu-
čajih je vselej naletel na "List-
nico uredništva", kjer je urednik
Mreina bral levite številnih ne-
godnim dopisnikom. Temu je oči-
talo, drugemu kaj drugega,
vsem skupaj pa je priporočil
stvarnost, opustiti osebnosti in
malovržnih novic. Ko je Blaž Ja-
goda bral toliko in tako strogih
obsoj, je tudi njemu upadel po-
gum. In predno si je upal zopet
misliti na uresničenje svojih sr-
čnih želj, je vselej pretekleko ne-
liko tednov. Med tem časom je
pridno prebral dopise in zabilje-
ževal vse, kar bi mu utegnulo pri-
ti k dobremu.

Konecno je dobil tudi Blaž Ja-
goda svoj dan. Tisti teden je pri-
nesel "Ljudski Prijatelj" nena-
vadno veliko dopisov in vsi so se
zdeli Blažu fini. (Ta izraz si je
Blaž zapomnil iz nekega level-
landskega dopisa, v katerem do-
pisnik poroča, da je vse fino: fine
kavarne, fine klobase, fini ječe-
novce, fino blato in fini prepi-
se. Blaž Jagoda je seštel
vse te fine ter jih naštel cel du-
cat. To mu je tako imponiralo, da
je zasigural te besedi odlično
mesto v svoji bodoči dopisniški
karijeri.) Kar pa je bilo v tej šte-
vilki "Prijatelja" glavno, je bilo
to, da ni bilo listnice. Ne vem, ali
so se vsi dopisniki poboljšali, ali
je urednik Mreina zapil ali za-
stavil, mogoče je oboje. To je
pravzaprav postranska stvar, po-
glavitna stvar je to, da je ni bilo.

Blaž Jagoda se je odločil, da
napíše tisti teden svoj dopis, pa
naj se zgodi kar hoče. "Sedaj ali
pa nikoli", mu je veleval notra-
nji glas. V svesti si svoje zmag-
e, je prišel pisati takoj v nedeljo
svoj prvi duševni proizvod. Kako
začeti, je bil na jasnem: kajti vsi
dopisniki enako pričajo, zakaj
bi Blaž Jagoda novotari. On je
sicer čutil v sebi nekoliko nagne-
nja, da bi pisal nekoliko drugače,
a tega si ni upal uveljaviti pri
prvem dopisu, ker se je bal ured-
nikovega koša. To je bil torej
glavni vzrok, da se je Blaž Ja-
goda odločil držati tradicij sloven-
skih dopisnikov.

Roka se mu je nekoliko tresla,
srce mu je močno bilo in misli so
begale vsenavskriž, a volja je
zmagala. Krepko je zastavil pero
in pričel pisati:

"Triglavlton, Ka. — Cenjeni
gospod urednik! Prosim Vas, go-
spod urednik, da blagovolite pri-
ložit ta moj dopis v nam priljub-
ljenem listu "Ljudski Prija-
telj"."

Roka je hotela dalje, a misli so
se ustavile. Blaž je bil v zadregi,
kako naj nadaljuje. V mislih je
zastavil stavke, a vse je zopet

opustil, ker se mu niso zdeli pri-
pravni. Zdelo se mu je, da ne bi
harmoniral s tem, kar je že na-
pisal. Odložil je pero in povesil
glavo, da tako zbere vse misli.
Dolgo se mu ni hotelo nič prave-
ga poroditi v glavi. Po polurnem
premišljevanju mu šine v glavo:
"Blaž, pogledaj druge dopise." Z
največjo naglico je prebral nek-
aj dopisov in ne brez uspeha.
Strastno je prijel zopet za pero
in nadaljeval:

"Dolgo, dolgo časa že niso čit-
atelj "Ljudskega Prijatelja", ni-
česar čitali iz naše napredne
naselbine. Ker pa je velika ne-
varnost, da bi utegnili misliti, da
spimo v naši naselbini spanje pra-
vičnega, hočem jaz napisati neko-
liko o našem delovanju ter jih
prepričati, da napredujemo..."
Zopet mu je zastala roka. V
svoji razburjenosti je vtaknil v
usta pero, polno črnila ter stisnil,
da je zahrčalo. Blaž Jagoda se
je ustrašil in odložil pero. Vzel je
v roke popisan papir ter čital na-
pisane stavke zopet in zopet v u-
panju, da mu pade pametna mi-
sel v glavo, ko pride do konca.
"To je že od sila", si je mislil, ko
ni bilo uspeha. V tem mu je po-
gled obstal na njegovem notezu.
V njegovo dušo je posijal žarek
rešitve. Ni dolgo listal po njem,
ko vzame pero v roko ter prične
pisati:

"Najprej želim poročati, da je
Dollinarjevi materi prinesla
štorčja lepa sinčka, Joželeco-
vim pa zalo hčerko. To nas prav
zelo veseli in obema materama
kar najiskrenejše čestitam na
tem, za napredek naselbine ve-
ležnem dogodku..."

Kolo Blaževoga pisanja se je
zopet ustavilo, toda mazilo je bilo
v njegovi roki. Odprl je notez in
kmalu našel primerno misel, da jo
zapiše:

"Na društvenem polju dobro
napredujemo. Priredili smo letoš-
nje poletje pet pitnikov. (Blaž
Jagoda je bil mnenja, da je pit-
nik za Slovence bolj pravilno ne-
go piknik, čeprav je obiskoval
gimnazije. Tega se je držal tudi
pri pisanju svojega dopisa.) Vsi
so se jako fino obnesli. Saj Vam
je znano, gospod urednik, da slo-
venska kri nikoli ne fali, tako tu-
di pri ječmenovcu ne. Sekali smo
ga tako fino, da bo pomnil, kedaj
je imel z nami opravka. Drugih
posledic ni bilo kakor to, da so
nekateri pitnikarji imeli drugi
dan poštenega mačka, katerega
so iz maščevanja zdravili pri na-
ših barah..."

Blažu se je zdelo, da je že stra-
šansko veliko napisal, a še več pa
povedal. Misli je že, da bi svoj
dopis zaključil, a spomnil se je,
da glavnega še ni povedal. Blaž
Jagoda je namreč imel nekoliko
neprijateljev, kateri so ga ob vsa-
ki priliki zbadali. Ker se nad nji-
mi ni mogel drugače maščevati,
je sklenil, da se znesne nad njimi
v svojem dopisu, kadar ga napi-
še. Sedaj se mu je nudila prilika,
katere ne sme zamuditi. V tej za-
davi je hotel biti pravičen, a
strog.

"Tudi v naši naselbini imamo
nekaj takih rojakov, ki bi radi
živel na tuje stroške. Eden izmed
teh je Natelov Miha. Ngavov
Frank mu je že zdavnaj posodil
dva dolarja, pa mu jih še sedaj
ni vrnil. Kaj vendar misli, saj
vendar stalno dela! Rokaji naj se
varujejo takih tihov. — Tudi ta-
kih imamo nekaj, ki radi drugim
čast krajevo, čeprav sami niso
nič prida. Jaz tem opravljivcem
svetujem, da me pustijo v miru,
drugače bo joj..."

Jagodi je žarelo lice od samega
veselja in navdušenja, ko je pre-
bral napisane stavke. Kar ver-
jeti ni mogel, da je res vse to on
napisal, on, Blaž Jagoda, o kate-
rem dosedaj slovenska javnost ni
ničesar vedela, celo toliko ne, da
sploh živi. Potipal je vse okolo
sebe, da se prepriča, če je vse to
res, ali so samo sanje.

Ko je ponovno prebral vse stav-
ke od besede do besede, je bil u-
verjen, da je vse povedal in da je
povedal dobro. Treba je bilo do-
pis samo zaključiti in led je pre-
bit.

Tudi za konec Blaž Jagoda ni
bil v zadregi, kajti, če se že vsi
drugi dopisi enako končujejo, za-
kaj naj bi bil Jagodov izjema.

"Sedaj pa končam ta svoj do-
pis in pozdravljam vse rojake in
rojkinje širom Združenih držav,
Kanade in Meksike, zlasti pa one
v Triglavtunu in okolici. Tebi
priljubljeni nam "Ljudski Prija-
telj" pa želim na tisoče novih na-
ročnikov. Vsem skupaj pa: po-
zdravljeni! — Blaž Jagoda, 810
Slovenska Ave., Triglavtun, Ka."

Tistega tedna ni hotelo biti ko-
nec za Blaža Jagoda. Zdelo se mu

je, da se dnevi vlečejo kakor pri-
prave za združenje enot. Misli
je, da tedna ne bo nikoli konec.
To ga je delalo tako nervoznega,
da mu je slo vse narobe, odkar je
oddal pismo in dopis na "Ljud-
skega Prijatelja". Še jesti in spa-
ti ni mogel kakor običajno. Sko-
ro bi rekel, da se je v enem tednu
vidno postaral. Glavna muka zanj
pa je bila nesigurnost, če pride
v list ali ne; pa tudi to še ni vse;
o globokosti uredniškega koša
Blaž Jagoda še nikoli ni toliko
premišljeval kakor ta teden. In
tudi to bi še ne bilo vse, da ni
bilo listnice in urednika Mreine,
ki je imel vedno dovolj starih in
zanesljivih dopisnikov in zato ne-
godnim novincem ni bil posebno
naklonjen; seveda, le navidezno,
v resnici je pa videl v vsakem
dopisniku, dobrem ali slabem, no-
vem ali starem, podpornika in za-
govornika lista. Kar je torej na-
pisal za dopisnike, je bilo v prvi
vrsti zaradi javne morale in pa
iz iskrene želje, da bodo dopisniki
bolj pazljivi in da se poboljšajo
ter tako njemu prihranijo delo
korigiranja. Dalje je pa urednik
Mreina storil to tudi zato, ker je
bil prepričan, da urednik najlaž-
je pokaže in uveljavi svojo avtor-
iteto v listnici. Naravna posledica
tega je bila, da je urednik
Mreina užival zelo velik ugled in
prižanje med svojimi sodruki-
ci; kako je bilo v tem oziru med
drugimi čitatelji, se ne ve. Blaž
Jagoda je mislil o njem to, kar so
mislili dopisniki, čeprav tedaj še
sam ni bil dopisnik. Ni čudno to-
rej, da je živel v negotovosti.

Navsezadnje je sobota vendar
prišla in z njo tudi "Ljudski Pri-
atelj". Poštarju je hitel nasproti
prav na ulico ter kakor blazen
odbežal v svojo sobico, da tam
nemoten sprejme odličitev usode.
Poblikskovo so oči preletele vse
dopise ter iskale naselbino Tri-
glavtonu, toda zaman. Nato so
oči obvisle na listnici. Njegovo
ime je bilo na prve mimestu, ti-
skano z debelejšimi črkami kakor
imena drugih dopisnikov v njej.
Jagoda je prešinila vročica. Ni si
upal pričeti brati, kajti šutil je
tu svoj propad, ponižanje in sram-
oto. V trenutku se je zopet za-
vedel in pričel brati:

"Blaž Jagoda, Triglavtun,
Ka. — Pred vsem Vam moram
čestitati na izvrstnem dopisu, le
žal, da je prišel prepozno za to
številko. Z veseljem Vas pozdrav-
ljam v krogu sodrukov Ljud-
skega Prijatelja. Želim, da se ko-
likor mogoče številno oglašate.
Pri prihodnji seji naše družbe
bom predlagal, da se Vam daje
primerna nagrada za Vaše dopi-
se. Iskreno pozdravljeni."

Veselačenje ga je izdalo.

V Budimpešti so policijski or-
gani v nekem nočnem lokalu pri-
jeli mladega moža, ki je z lahko-
miselnimi ženskami popaval in pri-
tem denar kar proč metal. Prijeli
so ga in dognali, da je ta veseljak
22letni kompotrist Emil Pilz z Du-
naja, ki je dunajski firmi Weiner
& Merz poveril 10.000 kron ter
z njimi pobegnil v vedno veselo
Budimpešto. Policija je rešila sa-
mo še 5000 kron; ostalih 5000 K
je bil mladi mož že zapravil.

Meso v Sarajevu.

Zadnji živinski semen v Sarajevu
se je tako dobro obnesel, da je mesto
s mesom popolnoma preskrbljeno. —
Govodi prve vrste so plačevali kilo-
gram po 1 K 50 rin. do 1 K 65 rin.
žive vage.

Brat brata po nesreči ustrill.

V Vrhopolu na Hrvatskem je 12le-
tni deček Ante Bauer vzletel izpod
strehe nabito puško in šel z njo po lestvi
dol. Na lestvi je pa plesal tudi nje-
gov mlajši brat, desetletni Josip. Pu-
ška se je sprožila in strel je zadel
Josipa v glavo, da je bil takoj mrtev.

Obsedno stanje

na severnem Moravskem in v Slez-
ji je zopet odpravljeno. Večina mo-
ravskih in šleskih okrajev je bila na-
mreč iz takozv. ožjega vojnega ob-
močja izločena in s tem so odpadli
tudi poudari za obsedno stanje.

VABILO NA OBČNI ZBOR.

Rojaki!
Po čemur že toliko let hrepenite,
za kar ste navdušeni posebno zadnji
čas, to se vrtne kmalu uresničiti.
Na ponudbo imamo hišo, ki bi, pri-
rejena, zadostovala nam za službo
božjo.

In tako pridemo v New Yorku na
svoja lastna tla.
O tem se bomo natančneje dogovo-
rili na občnem zboru, ki se bo vršil v
basementu cerkve sv. Nikolaja v ne-
deljo 9. januarja popoldne ob 5.
Odhodite je tu: zato pridite vsi, ki
želite, da stopimo Slovenci v New
Yorku na lastne noge.
P. Benigen Šnoj.

Konskripcija.

Samci in vdovci med 18. in 41. le-
tom morajo v vojno. — Iraka in
oni, ki so proti morjenju, so iz-
ključeni.

London, Anglija, 5. januarja.
Ministrski predsednik Asquith je
povedal v poslanski zbornici, da
ni potrebno, da bi se upeljala spo-
šna obvezna vojaška služba na
Angleškem. Ministrskega predse-
dnika so živalno pozdravljali, ko
je omenjal uspešno prostovoljno
rekrutiranje lorda Derby ter hvali
visoke številke. Rekel je, da
je bilo to nekaj čudovitega. Plo-
skali so mu tudi, ko je rekel, da
že številke prostovoljcev kaže-
jo, da ni potrebno, da bi se pose-
glo do skrajnega — konskrip-
cije.

Edina težava za ministrskega
predsednika je bila tedaj, ko je
omnil, da bo od službe odvezana
Iraka in oni, ki so že po svojem
prepričanju odločno nasprotni
vojni in pobijanju ljudi. Mnogo
ljudi da je v sredu dobrih patrijot-
ov, ki bi se že zdavnaj pridružili
angleški vojski ter s tem služili
domovini, da pa tega niso storili
je zato, ker ne bi mogli ubiti člo-
veka.

Dasi je ta predloga zasnovana
precej dobro in umetno, vendar
ne bo zadovoljila ne onih, ki so
za konskripcijo, ne onih, ki so
proti.

Kje se nahajajo ANTON SEŽON,
doma iz Dan pri Ložu, nekdo je
bival na Chisholm, Minn.; FR.
STRIE, doma iz Podlozja pri
Ložu, svojačasno je bival na
Dunlo, Pa., in pozneje se je
preselil nekam na Chisholm.
Minn.; ANTON OBREZA, do-
ma iz Podskranjka pri Rakeku,
enkrat je bival na Onnalinda,
Pa., pozneje sem čul, da se na-
haja nekje v West Virginiji.
Vsi trije naj se mi kakor hitro
mogoče oglašijo. Prosim tudi
druge, ki vedo za naslove ome-
njenih rojakov, da mi jih na-
znanijo. — Louis Strle, Box 12,
Dunlo, Pa. (6-7-1)

Kje je ANTON ANTONČIČ? Do-
ma je iz Nadleske pri Starem
trgu pri Rakeku. Zadnji nje-
gov naslov je bil Rimly, P. O.
Valley, Mich. Tukaj se govori,
da je umrl v bolnišnici. Prosim
cenjene rojake, ako je kate-
rui znano o tem, da mi nazna-
ni, ker želijo zvedeti resnice
njegovi sorodniki. — Joseph
Komidar, 1002 E. 61. Street,
Cleveland, O. (6-10-1)

Kje je FRANK ZDEŠAR? Doma
je iz Medvod in sedaj se naha-
ja že 8 mesecev nekje v Mil-
waukee, Wis. Če je komu znan
njegov naslov, naj mi naznači,
ali naj se sam javi svojemu
prijatelju. — Frank Šveiger,
1411 E. 52. St., Cleveland, O.
(6-8-1)

Rada bi izvedela za naslov svoje-
ga brata JOSIPA ŠKERL. Do-
ma je iz

Priseljivanje se je silno zmanjšalo.

Razne parobrodne družbe govorijo, da se ne poveča zopet priseljivanje v Združene države iz Evrope, bo Amerika kmalu začutila pomanjkanje težkih delavcev ter se bo skrajšal razvitok njene trgovine. Zadnje tri tedne je prišlo v Združene države vsega skupaj 5.427 priseljencev in v Kanado 17.111. V istem času pa je prišlo leta 1913 v Združene države 69.832 priseljencev, v enajstih mesecih leta 1915 je bilo priseljivanje za 598.397 manjše, kakor pa v enajstih mesecih v letu 1914. V letu 1913, ki je bilo normalno leto, je dospelo v Združene države 1.352.695 ljudi, a v letu 1915 — 116.242. Voja je skrajšala priseljivanje za 1.236.453 ljudi na leto. Te številke se ticejo le potnikov tretjega razreda.

Priseljevalne oblasti na Ellis Island ne dobe več, kakor 2000 ljudi na teden. 350 priseljencev je zadržanih tam do konca vojne. Nevarne države, kakor Španja, Portugalska in Grška, ne dovolijo svojim podanikom, da bi se izseljevali moški, ki še niso zadostili vojaškim dolžnostim.

Parobrodne družbe računajo, da se bo po vojni napotilo najmanj 500.000 tretjerazrednih potnikov iz Združenih držav v Nemčijo, Avstrijo, Ogrsko in Rusijo, da bodo videli, kaj se je zgodilo z njihovimi družinami in imetjem. Poleg tega bo skoro enako število potnikov, ki bodo potovali v prven in drugem razredu.

Nemške parobrodne družbe bodo začele z redno plovidbo med Združenimi državami in Evropo tedaj, ko bo vojna končana. — North German Lloyd in Hamburg-Amerien Linijama po pet novih in velikih parnikov z vsobno 20.000 do 50.000 ton, ki bodo pripravljeni ob vsaki ključni poljubnem času, da začne pluti med New Yorkom in Hamburgom in Bremenom.

Angleške parobrodne družbe praviše najmanj šest mesecev po vojni ne bodo mogle začeti z redno plovidbo med Anglijo in Združenimi državami, ker je rekvirirala angleška vlada skoraj vse njihove velike parnike, kakor Aquitania, Britanica, Olympic, Mauretania, Cedric in druge, ki so jih izpremenili v bolnišnice, prevoznice parnike in pomožne križarke. Poleg tega bodo morale prevažati te ladije po vojni veliko število ranjenih vojakov iz Egipta, Dardanel, Francije in Belgije obratno domov v Anglijo.

Govori se, da bo zahtevala Anglija pri sklepanju miru določbo, da se nemški parniki ne bodo smeli ustavljati dvajset mesecev po vojni v angleških pristaniščih. Podobno bodo zahtevali tudi Francozi, ker so tudi oni rekvirirali za vladno službo vse velike parnike posameznih parobrodskih družb.

Posabljen kraljica.

V razkošnem Mentone na francoski Rivieri je videti vsak dan popoldne se sprehajati črno oblečeno damo belih las in ponosne postave. Sama hodi ob morski obali, za njo dva služabnika, in se po kratkem času zopet vrne v vilo. Ta dama je bivša srbska kraljica Natalija, vdova po kralju Milanu Obrenoviću, mati nesrečnega Aleksandra. Rojena v Rusiji kot hčerka nekega višjega ruskega častnika, je očarala s svojo nenavadno krasoto in svojim bistrim duhom kralja Milana, ki si jo je izbral za soprogo. Sprva sren zakon, je postal po Milanovi krivdi obenema neznoznomo breme in Natalija se je ločila s sinom Aleksandrom od svojega moža, ki ji je pozneje sina odvzel. Največja bridkost pa je zadela nesrečno ženo, ko so ji Aleksandra umorili. Od takrat živi kraljica Natalija popolnoma ločena od sveta, ne govori z nikomur in nikoli nima dostopa v njeno vilo. Le smrti še čaka tam ob razkošni Rivieri.

Ogel se je podrl

neki hiši na Vaclavskem namestju v Pragi. Zgodilo se je to 10. decembra ob pol 8. zvečer. Neko deklico, ki je šla ravno mimo, je zasulo in ubilo. Hišni posestnik pravi, da so vzrok nesreče adaptacije v pritličju, kjer so odstranili več sten in opor.

20.000 do 25.000 avstrijskih vojnih vjetnikov so osvobodile zavezniške čete v Srbiji. Tako poročajo iz častnikarskega vojnega stana. Mnogo vojnih vjetnikov je podleglo epidemijam, usola mnogih je še neznan.

Boji v zraku ob južno-zapadni fronti.

Iz poročil vojnih poročevalcev: Že v Stanjelu na Krasu nam je bila malo tesno pri srečanju, ko je krožil nad to slikovito skalnato višino sovražni zrakoplovec.

Plul je nad kolodvorom, ali kmalu so se pojavili šrapnelski oblaki okoli njega in so ga pregnali. Ko smo dospeli v lepo Vipavsko dolino, se nam je zdelo, da se bližamo peklu: grmelo je z vseh strani in bobnelo, da je bilo groza. Drugodi se čuti prebivalstvo izven strelskega obsega varne, tu pa se razteza fronta globoko v tapni prostor, kajti italijanski zrakoplovci se trudijo razširiti zono nevarnosti in smrti in mečejo svoje bombe na vasi in ljudi, ne da bi bili iskali vojaških objektov.

Kamor se mu baš zdi, tja pa vrže italijanski zrakoplovec svojo ekrazitno hrusko. S tem sicer ne popravljajo svoje vojne sreče in najizdatnejše bombardiranje ni prineslo nam toliko škode, kolikor je vzroči strel iz našega topa, ki dobro zadene sovražno pozicijo. Dosegli pa so že obilo žrtev med civilnim prebivalstvom, to so njihovi uspehi, s katerimi pa se menda ne bodo preveč ponašali po vojni, sedaj seveda Cadorni pride vse prav.

Propelerstvo brnenje nad nami. Meša se med grom daljnih topov. Naš letalec je, ki zre proti sovražniku. Skozi grmičevje zlezemo na višino, s katere je bil lep razgled do Podgore. Nad prijetno pokrajino visita dva privezana zrakoplova. Ne zganeta se niti, ko začne sumeti, bližajo se sovražna letala. Privezana zrakoplova stojita vestno na straži.

Hitro smo videli, kako se je bližal sovražnik, za njim drugi. Že prvo letalo je bilo jedno izmed težkih oklopnikov; moč treh motorjev žene tak oklopnik po zraku. Vedno bolj se je bližal, naenkrat je začelo pokati po gorovju in kmalu je bil sovražnik obdan od oblakov, ki so mu pretli s smrtjo.

Kar nakrat se je pospelo v višino drugo letalo in videlo se je, da hoče orjaku zapreti pot. To je bilo neko malo naše letalo, ki pa se ni strašilo spustiti se v boj z oklopnikom. V sedmih kurvak se je pospelo nad sovražnika. Šrapneli lastnih obrambnih topov so postavili mejo približevanju, in ko je bila ta dosežena, je začelo naglo pokanje. Strojna puška! Čisto je bilo nebo, ali padale: na zemljo železne kaplje.

Sovražni letalec je zavlil v dolgem loku na desno. Kmalu je bil nad nami. Najbolje je v takem slučaju, da človek ostane na mestu kot kip in se ne gane. Storišmo tako. V naši neposredni bližini sta bila dva kmečka dečka, jedna krava, dalje zadaj so se igrali drugi in pod pobočjem so opravljali poljska dela.

Prišumelo je in počilo. Bomba je padla kakih 80 metrov od nas v nižini in napravila velikansko luknjo. Malo strahu. Letalec je zavlil na pot, po kateri je došel, ali prišel je drugi, tudi tega je obkrožal naš letalec, ali tudi ta jvrgel bombo v našo bližino. To pot je bomba zgrešila cilj, tudi druga, katero je še vrgel. Ati tako ni vedno. Italijanski zrakoplovi so v Vipavski dolini uničili že marsikako življenje, nekoč tudi tri etapne vojake, ki so igrali tarok.

Nerodna zamena

zamena se je pripetila nedavno v glavnem stanu angleške armade. Francoska vlada je obvestila vrhovnega poveljnika, da namerava odlikovati 30 njegovih častnikov s križci častne legije ter ga je naprosila, da ji vpošlje seznam predlaganih oficirjev. V angleškem glavnem stanu so seveda ta seznam skrbno sestavili, izbrali najvrednejše ter poslali svoj predlog v Pariz. Kmalu nato je bilo okrog 30 angleških častnikov res odlikovanih z lepim križem francoske častne legije. Angleški poveljnik pa se ni malo čudil: med odlikovane se namreč ni nahajal niti eden predlaganih oficirjev. — Diskretna poizvedovanja so kmalu razrešila uganke. V ekspedicijski glavnem stanu je vtaknil pisar v kuverto, namenjeno francoski vladi, mesto poveljnikovega predloga, seznam onih častnikov, ki še niso bili cepljeni proti — legarju. "Cri de Paris", ki pripoveduje to amizantno dogodbico, pristavlja:

"Upajmo, da so bili oni častniki, ki so na ta način prišli ob namenojeno jim odlikovanje, v zamenju za to vsaj prav posebno dobro cepljeni."

Wm. J. Flynn, načelnik tajne službe. Temu Možu se je zahvaliti, da so dosedaj izsledili v Združenih državah že toliko nemških zatrotnikov.

Nemci na Balkanu in drugje.

Vojna je razburila povsod tudi nemške naseljenice. V Ingermanlandiji, Estlandiji, Livlandiji in Kurlandiji živi nad dva milijona Nemcev. Po mestih ob Vzhodnem morju, po kolonijah okoli Sartova na Volgi, na Poljskem, na južnem Ruskem ter na Krimu žive Nemci na široko in v veliki skupinah.

Odkar je Nemški viteški red 1. 1237 osvojil pokrajino ob Vzhodnem morju, se je ondi utrdilo in razvilo nemstvo: veleposrestva so povečini še danes, vzle rusifikaciji dežel, vendarle nemška. V Estlandiji je bilo do početka vojne 7 odstotkov, v Livlandiji 10, v Kurlandiji 9 odstotkov prebivalstva Nemcev.

V Samari živi okoli 180 tisoč Nemcev. Zdaj so ti Nemci veliki reveži, ker so jih Rusi deloma izgnali na Nemško ali pa jih dali odvesti v Sibirijo. Ogromna posetstva, več tisoč hiš, razne tovarne in dr. so zaplenili Rusi, nemške naseljenice pa so pregnali.

Tudi na Hrvaškem stanujejo nemški priseljenci že nekaj stoletij. Do 18. veka so živeli skoraj le po mestih; bili so obrtniki, trgovci, uradniki in vojniki. Nemška kolonizacija po načrtu pa se je začela šele pod cesarjem Marijo Terezijo in cesarjem Jožefom II., ki sta hotela imeti v Nemcih dobro zaslabo proti Turkom. — Mesta so bila važne vojaške točke in zato so pošiljali Nemce v Zagreb, Osijek, Bjelovar, Varaždin, Karlovac, Mitrovico, Petrovaradin, Brod in Zemun. Tudi kmečke naseljenice so spravljali na vojno granico. A nemško doseljivanje se je nadaljevalo tudi kasneje, zlasti v sremsko in virovitiško županijo.

Tam žive raztreseno in skupaj po 16 vaseh, a v Slavoniji so danes tudi te mesta, ki tvorijo Nemci v njih skoraj polovico prebivalstva. Do 1. 1888. se je število Nemcev vedno množilo, od leta 1900 pa se število vzdržuje na isti višini, od leta 1910 celo pada, ker se je cena zemljišče podražila. Nemci iščejo naravnih povsod dobro, a ceneno zemljo. Tako so došli iz Bačke, Banata, iz Galicije in Bukovine na Hrvaško. Odkar pa velja v Sremski svet mnogo več kot v Bosni, zapuščajo Nemci tudi Slavonijo in Hrvaško ter se selijo v Bosno, kjer je danes že 207 čisto nemških vasi.

Ker je zdaj na Balkanu v kraji, osvobojenih turških nereda, mnogo dobre in cenene zemlje na razpolago, so počni vsi pogotji za kolonizacijo. Z to ni dvoma, da pridejo po vojni tja Nemci iz Hrvaške, Rusije, Galicije, Bukovine in Ogrske. Ker si postavijo Nemci povsod svoje šole, svoje cerkve in trgovine, so neodvisni in ohranijo svoj narodni značaj. Nemci kot kmetje so izobraženejši in modernejši od domačinov, zato jim je zemlja plodnosnejša, zato pa tudi preje obogate. Nemci so sila marljivi, vztrajni, trezni, med seboj složni in organizirani. Ker so iz kmečkih družin in so hili že njihovi pradedje kmetje, imajo ti Nemci že neko prirojeno

spretnost in izvežbanost za kmetijstvo. Iz kmečkega otroka more pač postati dober mestni delavec ali uradnik; toda prave izjeme so dobri kmetje, ki so postali iz meščanskih sinov.

Benetke.

Benetke — la bella Venezia — "kraljica morja" — sen iz kamna, solnce, morja in barv — še nedavno izletno mestce vseh novoporočenih parov, zbirališče potnikov iz vseh delov sveta — najbližnji sosed Testa: tudi krasne Benetke danes briko obutju vojno. Takoj po vojni napovedi Italije so avstrijski aeroplani obiskali Benetke ter metali bombe na benetški arsenal na bojno luke in razne utrjene točke.

Prodratkim so avstrijski aeroplani zopet metali bombe in ponesreči zadeli cerkev bosonogih menihov; bomba je predrta kupolo, razdejala stolpi, na kateri je visela stara, slavna in krasna glika Tiepolova in razrušila notranjost cerkve.

Takoj ob pričetku vojne Italije je z Avstro-Ogrsko po Benetani z lesenimi plohi in z vrečami peska pokrili in zavarovali razne mestne mojstrske stavbe, fasade kipe, stebre, grobnice, mramorne mostiče i. dr., da bi jih ne zadela avstrijske bombe. Zlasti so zavarovali katedralo sv. Marka in dozevo palačo, dve prekrasni stavbi iz rezanega mramorja.

Benetke so od začetka do kraja en sam muzej; vse, pa hodi karkoli, je v Benetkah ali po svoji stari umetnosti ali po svoji zgodovinski znamenitosti velika nenadomestna dragocenost, ki je ljubi ves svet.

Benetke leže v lagunah Jadranskega morja na treh velikih in 114 majhnih otokih, ki jih veže 378 večinoma kamenitih mostov. Najlepsi most je Ponte Rialto, in 175 kanalov, po katerih plovejo mali parniki in čolni. Benetke ne poznajo nobenih travnikov in gozdov ter imajo le mal javen vrt.

Vso naravo tvorita le dva elementa: voda in nebo. Tu ni ne živalstva, ne rastlinstva, vse je ustvarila le človeška roka, nov svet iz kumna, raj arhitekture, barv in perspektive.

Benetke so delo umetnosti in idealna domovina vsakogar, ki ljubi lepoto in umetnost. Zato živijo tu umetniki vsega sveta. Največji kanal je Canal Grande, ki se je vije skozi mesto v obliki črke S. Na obeh straneh s mramorne palače, hoteli in mramorne cerkve, ena lepša, slikovitejša in čarobnejša od druge. Fijakerjev in vozov za potnike Benetke ne poznajo.

Ko se pripelješ z vlakom do mesteca Mestre se začne močvirna tla, čez katere vodi okoli 4 km dolgi železniški prog po brezkonnem mostu, ki teji na kamnitih stebrih. Most se je dalje in dalje skozi barje: na desni in levi vlaka vidiš samo morsko plan, ki jo oživljajo le sem ter tja ribiči, metajoči iz svojih čolnov mreže v vodo.

Povsod le morje in nebo; tu pa tam leti sivobela čajka, pod tabo grmi most, sicer krog in krog ni

česar. Naenkrat zagledaš v daljavi sredi morja svetle hiše, cerkve, palače — Benetkah si. Izstopiš iz vlaka, a vstopiš na mal parnik, ki te odpelje po Canal Grande v sredino mesta, do trga sv. Marka. Tu je na visokem steburni slavi stari benetški lev, za njim ponosni Campanile (mramornat stolp, ki se je 11. julija 1902. dopoldne sesul v veliko grobljo, a je zdaj že zopet nanovo zgrajen), za njim Palazzo Ducale (palača dožev z galerijama slik in drugih umetnin) in chiesa di S. Marco (Markova cerkev), na levi borza, na desni bivše državne ječe (Le prigioni), ki jih veže z dozevo palačo slavno znani most vzdihlajev (Ponte dei sospiri).

Markov trg, ki je obdan okoli in okoli s sanimi mramornatimi palačami nepopisne umetnosti in krasote, je središče mesta. Odtod si ogleduješ Benetke ter strmiš ob vsakem koraku. Najznamenitejše stavbe se nadalje arzenal z zanimivo fasado levov, kipov in stolpov, Torre dell' orologio — (vrata z uro), cerkev La Salute, Dogana, Chiesa della Pietà, nabrežje Riva degli Schiavoni i. dr. V mestu so staroslavne, umetniške steklarne ter vidiš tudi nekaj lepih kipov.

Benetke so bile do 1. 1747 glavno mesto benetške republike; doži so vladali kakor mogočni kralji nad Benetico, Dalmacijo in Istrijo. Napoleon I. pa je republiko uničil: Benetke z Benetico so postale avstrijske, a 1. 1866 so padle po krivdi Napoleona III. — pod Italijo.

Razne zanimivosti.

Umrli je v Parizu bivši francoski ministrski predsednik senator Sarrien.

Zaprl so na Dunaju tovarnarja Viljemo Grossa, ki je obdolžen velikih goljufij na škodo države.

Eksplodizija v Havru.

V pirotehničnih delavnicah belgijske vlade v Havru se je zgodila velika eksplozija. Delavnice stoji kake 3 km pred mestom v občini Gravelle St. Honorie. Eksplozija se je pripetila ob trideset na deset v smodnišnici kjer polnijo granate. Delavci večinoma Belgijci, so takrat delali. Tudi je napolnjene krogle so eksplodirale. Proti poldnevno še vedno ni bilo mogoče približati se kraju katastrofe. Eno poročilo pravi, da je bilo tisoč oseb ranjenih, mrtvih pa da je razmeroma malo. V bližnjih hišah je zračni pritisk razbil okna in vrata. Delavska stanovanja so razdejana. O polnoči so našli na kraju nesreče 110 mrtvih, med njimi 107 Belgijcev.

Pravilni naslovi za vjetnike v Rusiji.

Poljski listi objavljajo dopis nekega avstrijskega vjetnika iz Rusije, ki pravi, da so netočni naslovi predvsem krivi, da toliko dopisov ne pride v roke adresatov. Glavna stvar je, da se natančno napiše kraj, kjer se vjetnik nahaja, in sicer po vrsti vas (dereva ali sjele), občina (volost), okraj (ujezd) in gubernija. Pri imenu adresata naj se ne napiše njegov čin in četa, v kateri se je nahajal kot vojak, temveč vjetniška četa (rota), kateri je sedaj pridružen. Le častnike se naj označi tudi s činom, torej: poročnik, stotnik itd. Kdor ne zna dobro rusko pisati, naj piše rajše z razločno latinico. Pravilno napisan naslov izgleda torej takole: Zgoraj: Correspondence des prisonniers de guerre. V sredini: Ivan Potocnik, prisonnier autrichien 5. rota. Spodaj na desni: Derevnja: Jozefovka. Volost: Stacija: Dombrovska. Ujezd: Kirgan. Gubernija: Tobolsk, Rusija. Pri mestih izostane seveda derevnja in volost. Pri častnikih se napiše pred ime tudi čin, torej: Lieutenant J. P.

Brezžični brzojav med Ameriko in Japonsko.

Japonska vlada je obvestila Marconijevo brezžično brzojavno družbo v Ameriki, da je že dokončana nova brezžična postaja v Funabaši blizu Tokija, in da je pripravljena stopiti v promet 1. januarjem t. l. Zdaj delajo brezžične poskuse med Honolulu in Funabaši, ki se posredujejo zelo dobro, dasi znaša razdalja med Honolulu in Funabaši 3.400 milj. Marconijeva družba namerava ustanoviti zvezo med Tokijem in San Franciscem čez Honolulu.

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: LOUIS TAUGHAR, Box 836, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 637, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VEHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAO PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 706, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAČ, 7713 Insler Ave., Cleveland, Ohio.

POBOTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivanu Telbanu, P. O. Box 787, Forest City, Penna.

Družbeno glasilo: "GLAS NARODA."

N A Z N A N I L O.

Kot društveni tajnik naznanjam tem potom vsem članom (icam) društva sv. Barbare št. 17. v Broughton, Pa., spadajoče v Forest City, Pa., da se je sklenilo na redni društveni seji dne 2. januarja 1916., da se za nobenega člana ali članico niti ne za en mesec ne bo več zakladalo asessmenta iz društvene blagajne, ker je društvena blagajna prazna. Kdor ne plača asessmenta vsak mesec, bode enostavno suspendiran za isti mesec; ako pa je suspendiran, si zapomnite, da za časa suspendacije ni deležen nobene bolniške podpore.

Toraj prošim domače kakor tudi oddaljene člane, da pravčasno plačujejo svoje asessmente. Domači naj plačajo na seji, zunanji pa naj pravčasno pošiljajo. Kar je oddaljenih, naj vamejo ako je le mogoče, prestopne liste, če je kje v bližini društvo iste organizacije. Če je kdo oddaljen ter da ni nobene postaje, naj pa pošlje ne manj kot za 3 mesece ali več skupaj. Potem mi bodem poslal potni list, ako bode potrebno, ter bodem vsakemu tudi pisмено sporočil. Kdor pa mi pošlje po pošti le za en mesec asessment, onemu ne bodem pisмено odgovarjal vsaki mesec posebej, ker naša postaja ima veliko zunanjih članov. Ako bi hotel vsakemu na en mesečni asessment odgovarjati, bi dalo meni veliko dela, postaji pa veliko poštnih stroškov.

Naše društvo obdržuje svoje seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Kdor ne plača najkasneje 5 dni po omenjeni seji, bode suspendovan. Jaz moram gledati, da pravčasno pošljem vse na glavni urad, ker tu di glavni urad zahteva od mene vse ob določenem času. Ako je član suspendovan, ko jaz pošljam na glavni urad asessment, ter meni pošlje potem sredi meseca denar, je član sprejet šele pri prihodnji mesečni seji. Tudi sporocam vsem, domačim kakor oddaljenim članom (icam), da naj se niti eden ne obrača do mene s prošnjo, da bode drugič za dva meseca plačal. Sklenili smo, da iz društvene blagajne se ne plača ničesar, jaz pa iz svojega žepa tudi ne morem dati.

Toraj prošim vas, bodite resni s plačevanjem, domači in oddaljeni. Jaz se moram ravnati kakor se pri društvu sklene. Vse društvene zadeve in denarne pošiljave naslovite na:

Anton Demšar, P. O. Box 135, Broughton, Pa.

Med Tokijem in Honolulu so sigurali včasih tako jasni, da jih morejo ujeti celo v San Franciscu, dasi znaša razdalja med Tokijem in San Franciscem 5.000 milj.

Nova postaja v Funabaši na Japonskem je močna 300 kilovatov, toliko kakor ona v San Franciscu. V Honolulu pa sta dve postaji, od katerih je vsaka močna po 300 kilovatov. Ena je obrnjena na zapad, druga za vzhod, ena sprejema, druga pa oddaja brzojavke. Vsled ustanovitve brezžične zveze med Japonsko in Honolulu na Havajskem otočju bo to znižane cene brzojavov potom podmorskega kabla.

Človek.

Ali slišite jutro, Le prepeva pozdrav in poldan večerni in noči. In daste račun svojemu gnevu in nemoči?

Veržice bi trgali, lomili drevesa in z gromom govorili, kot otroku bi soiza blestela iz očesa in angleom bi dvorili.

O, ko se človek v sebi zave človeka, skloni se do njega nebe in se boči iz časa do veka!

Joža Lovrenčič.

Mlada soproga: "Ah, sedaj sem pa juho preveč osolila!"

Hišnica: "Saj to ni nič slabega!"

Mlada soproga: "Da, sedaj bo moj mož celo mislil, da sem še vedno zaljubljena."

Zdravniški nasveti za mlade soproge.

1. Ako se namerava tvoja soproga onesvestiti, odstrani hitro vse stole in ona bo ostala zdrava.

2. Ako trdi tvoja žena, da jo glava boli, kupi jej nov klobuk.

3. Ako leži tvoja soproga na postelji in trdi, da je vsi udje bole, pojdi k oknu in jej reci, da vidiš najboljšo njeno prijateljico v novi moderni obleki. Udje tvoje soproge bodo takoj zdravi.

4. Ako tvojo soprogo grlo boli, tako da le težko govori, vzemi klobuk in pojdi v gostilno ter ostani tamkaj do 1. ure zjutraj. Ko prideš domov, bodeš takoj opazil, da zamore tvoja soproga zopet govoriti.

Stanko Kovosel.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way, od box 57, Brook-
dock, Pa.Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barbours-
Ohio.Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS CASTELLO, Box 583, Colorado.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEO, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
J. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, Stev. 2,
Ely, Minn.LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, Stev. 9, Ely,
Minn.JOHN GRAHEK, st., od društva Slovence, Stev. 114, Ely,
Minn.Vsi dopisi, tiskajoči se uredniškim zadevam, kakor tudi denarni
prijave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.Na osebnosti ali neuradni pisma od strani članov se ne bodo
obravnavala.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Boji.

F. S. Finigar.

(Nadaljevanje).

III.

V nedeljo po Velikem Smarnu je napregel Matie kolesarje in se odpravil po strmih kolesovih v dolino. V dnu pri kapelici, kjer je bila pot taka, da je bilo mogoče sesti na voz, je čakala Franca z otrokoma. Ti so sedli na voz. Matie je pa šel peš, dokler niso privozili na varno cesto. Tamkaj je šel sedel na kozo in pogledal. Na cesti so dohajali mnogo voz, ki so bili natlačeni polni mater in otrok.

"Vse jih gre obiskat — naše vo-
jake", je omenil Matie in se obrnil nazaj na kozo.
"Morda zadnje", je odgovorila Franca žalostna. Matie se je obrnil spet naprej in škrknil konja. "Strie!" se je oglasil Ferjan. "Naj grem k vam sedet!"

"Pojdi, če mama dovoli."
Franca je samo prikimala gre-
de, ko je opazovala voz, ki se jim je ognil. Pet otrok in štiri žene o sede na njem — žalostne kot Franca.

Ferjan je zlezal k Matieu na kozo in prosil za vajo.
"Ko bom gospodar, bom tudi jaz imel konja", je začel fantek in neopodno držal vajo.

Matie je pazil nanj, nič ga vso pot, kaj naj potegne, če se s kom sreča, kam, če koga prevozi. Večkrat je moral poseči sam po vajo, da niso zadeli ob kanton.

Cim bliže so bili Ljubljane, več je bilo voz. Pri Figovu, kjer so se ustavili, je bila stiska za prostor v hlevu. Toliko je bilo konj.

Franca je peljal Jančarjeve v gostilno, naročil kosilo in vse plačal.

Franca je bila huda.
"Veš kaj, te sramote mi ne de-
laj: voz si dal, konja, sam greš z doma — in sedaj bi se plačeval. Na, tu imaš", mu je porinila kro-
ne na mizo. "Če jih ne vzameš, prav gotovo, da gremo peš na-
zaj."

Franca bi bil drage volje plačal trikrat toliko. Ko je pa pogledal Franco in slišal njene besede, je segel po kronah in jih spravil. Nato so šli iskati Blaža.

Po mestu je mrgolelo ljudi. Matie je prijel Ferjana za roko. — Francki za krilo se je držala Mica.

"Da se ne izgubita", je svaril in se zibal s hribovskim korakom sredi ceste. Ljudje so pa hodili gor in dol. Vojaki — mladi in stari, vsi novo oblečeni. Z njimi ma-
tere s cajniki, otroci v novih, pre-
dolgih oblekah, nekateri de-
kleta, ki so vsledj zardeli, ko so
srečale znanke.

Ferjan je gledal vojake, veli-

kanske hiše in se spotal ob vsa-
kem kamenčku.

Pred vojašnico se je vse trlo.
Vse je čakalo, vse je izpraševalo.
Po vseh in stopnicah so letali in
klicali razna imena.

"Blaž Koželj", je vpraševal Matie.

"Katera kompanija?"

"Marškompanija št. 2."

"V drugem nadstropju."

Matie je stopil pogumno skozi

vežo in delal pot proti stopnicam.

Vrhu stopnic je zavpil naduje-
vojak:

"Dober dan, Matie!"

"Matie je gledal in segal po po-
nujeni roki.

"Jernej! Ali ga ne poznaš, —
Franca?" se ga je zveselila Jan-
čarica.

"Kaj ne, sem zal?" se je norče-
val Matjažev Jernej in se smejal.

"Ali ste prišli k Blažu? Kar na-
prej! Tistale vrata, štv. 37! Jaz
moram k Figovu. Me čaka naka."

"Z Bogom!" Jernej je stekel po
stopnicah kot razposajen fant in
jim izginil, preden so zavili na
hodnik.

Soba št. 37 je bila skoro praz-
na. Pri vratih je spal na slame-
ničko in bil pokrit s kapo čez oči.
V kotu na levo sta sedela dva na
postelji, ki sta imela zvezde in sta
kadija.

Od te postelje ob steni je bilo
vse nastano s posvajkano slamo.
Ob vzglavju tornistre, plašni in
koci, nad njimi puške.

"Saj ga ni", je omenila tiho
Franca.

Matie je gledal po dolgi sobi,
dokler ni zagledal na koncu dvo-
rane še nekoga. Ležal je vznak in
se ni ganil. Počasi so šli skozi so-
bo proti njemu.

"Je", se je oglasil šepetaje Ma-
tie.

"Ati!" je zavpil Ferjan in iz-
pulil roko in Matieev in stekel k
očetu.

Ko je Blaž odprl oči, je ob njem
še sedel Ferjan na slami.

"Lej ga", se je razveselil oče in
sedel. Tedaj je stekla še Mica in
se mu oklenila krog vratu. Za njo
je šla Franca in mu segla v roko.

Matie je pa ostal sredi sobe in si
ni upal — tujec — tako se mu je
zdelo — do njega.

"Obiskat smo te prišli", je po-
skusal okorno Matie. Blaž ga ni
slišal. Matie je spoznal, da ti štir-
je tam na slami — tudi Franca je
sedla k Blažu — govore jeziki, ki
ga on ne ume. Smejale so se jim
oči in lica, govorili so pretrgane
stavke, ne, še stavkov ne, samo be-
sele in so se gledali in iskali rok,

ki so se dobrikale in stiskale.

Franca je začela jemati iz ce-
karja gnat, pogačo, steklenico sa-
djevca, debele hrške in slive ter
je polagala pred moža na slamo.

Blaž je prijel vsak kos posebej in
dajal z roko hvalo za vse.

Franca je stal oddaleč in gle-
dal. Občutil je živo, da je popol-

no odveč, in je izpregovoril:

Sir Charles Monro, vrhovni poveljnik zavez. čet pri Dardanelah.

"Le pogovorite se. Pri Figovu
počakam."

"Ne hodi", je vstal Blaž in ote-
pal bilke slame z obleke.

"Saj gremo vsi."

Blaž je pospravil jedila, opasal
bajonet, otroka sta se prišla oče-
tu za roke in so šli. Na stopnicah
je za očetovim hrbtom potegnil
Ferjan Mico za krilo in jo pro-
sil, da sta menjala za prostor.

Ferjan je hotel biti na levi, ker mu
je bil očetov bajonet tako silno
vešč.

Ko so prišli k Figovu, je bila
krema natlačena. Soparen vzduh
dišeč po različi pijači, je nasilal
sobo. Tobakov dim je zavijal vse
goste v meglo.

Matie je udrl prvi v gnečo in
iskal prostora. In spet se je ogle-
sil iz kota Jernej in jih vabil:

"Sem, k nam! Za pol kompa-
nije nas je iz naše fare! Pogledaj-
te!" In Matieu so molili roke:

Matija, Manin, Mlinarjev, Jaka,
Lukov in še drugi. Pri Matiju je
sedela Franca in sram jo je bilo.

Odmikala se je od njega in pri-
povedovala samo zaradi zadrego
Jernejevi ženi nekaj na uho.

Gostje so se stisnili in naredili
prostor. Matie je zadnji sedel na
ogel mize in klical za natakario
po pijači.

"Jančarica" je začel najbolj
zgovorni Jernej, "lahko si prev-
zetna na moža. Za majorja je pri
kompaniji!"

Jančar se je trudno nasmehnil,
se odkril, da je pokazal vse lase,
in rekel:

"Zato, kaj ne, ko je meni že ves
osel iz glave, ti ga pa imaš še vse-
ga v njej!" Jančar se je spet po-
kril, Mlinarjev je strgal Jerneju
korenčje in omizje se je smejalo.

Natakario je postavila ropotaje
štiri vrčke na mizo.

"Na dobro zdravje!" je segel
Mlinarjev po Matieevem polnem
vrčku in ga izpraznil v dušku. "Pa
boglonej zanj", se je muzal in
brisal po kociastih brkih.

"Alo, natakario! Za vsakega
pri mizi dva vrčka, plačam jaz."

Kaj misliš, da nimamo?"

Matie se je potkal po listnici,
skriti v telovniku.

"Tako se spodobi", je bil Jer-
nej s praznim vrčem ob mizo.

"Vidiš, Jančarica, ali nismo vo-
jaki veseli fantje?"

"Fantje? Srečda", ga je sunila
s komolecem njegova molčeca že-
na.

"Kajne, skoro sami oženjeni
dedci", ji je pomagala Franca.

"Kaj dedci! Ali ne veste, ko ga
cesar preobleče, da ni več dedec,
ampak fant. Zato bi jaz, če bi smel
kaj ukazovati, dal postaviti, da vo-
jaka ne sme priti obiskat nobena
žena."

"Hvala Bogu, da nimaš te prav-
vice", je rekla Franca.

"Ne, škoda, da je nimam. Žene
nas samo pohujšujejo. Boš videla
jutri. Vsakemu se bo na obrazu
poznalo, ki ga je obiskala žena, ta-
ko mu bo dolgeas. Se meni, ko je
ni ne maram."

Jernej je dal ženi roko krog
pasa in se pritisnil k sebi.

"O, saj te poznam", je rekla in
se mu branila.

Franca je pogledala na otroka,
ki sta z odprtimi ustmi in očmi lo-
vila besede. Celotni vsak na svojo
žemljo, ki sta jo napol pojedeno
držala v rokah, sta pozabila. Od
sosednje mize se je čula kvanta.

Franca je hitela otrokoma nekaj
pripravljati, da je preglušila gr-

do besedo. Prav nanje se je na-
gnila in jih stisnila k sebi. Potem
se je pa takoj obrnila k Blažu, ki
je molčal in mu šepetla tako, da
obnizje ni razumelo. Mož je pri-
kimal, se obrnil k Matieu, ta je
prikimal Blažu in Franci, poteg-
nil se enkrat iz vrča in odšel od
mize. V veži je plačal, šel k hla-
pu in dal napreči.

"No, če greste, pojdimo", je re-
kel, ko se je vrnil in izpil ostanek
iz vrčka. "Kar sem rekel, je pla-
čano! Z Bogom, fantje!"

"Zakaj tako naglo? Posedite!
Z Bogom!" je vršalo mizje.

"Gora ni nora, je le tisti nor,
ki hodi v temi gor", je še rekel Ma-
tie pri vratih in odšel na dvori-
šče.

"Hejbovee" ga je včlenil Mli-
narjev, pa Matie ni več slišal. Ta-
koj za njim je prišla Franca z o-
trokoma in za njo Blaž.

"Hvala Bogu, da smo zunaj",
se je odahnil Jančar.

"Zavoljo otrok", je omenila
Franca.

Mama in Mica in Jančar so
sedli zad. Matie in Ferjan spred
in koleselj je zdrčal proti Sent Vi-
du.

"Ali si videla", je vprašal Jan-
čar ženo, "kako nič ne spadam
mednje? Bogve, zakaj so me vtak-
nili v kompanijo."

"Drugi so za stražo, ki so tvo-
jih let, ali ne?"

"Skoro vsi."

"Ko bi se prosil stran?"

"Nič ne pomaga. Pustimo; naj
bo, kakor je božja volja."

Nato sta začela govoriti o mla-
ci, o živini, o polju — o vsem. Za
vsako malenkost je vpraševal Jan-
čar, da je ženi hodilo na misel:

Zadnje je je doma takole poslavl-
ljaj, danes se oddaleč. Pomeni. In
vso pot si je otirala solze.

V Sent Vidu je zavozil Matie k
Cirmanu. Poiskali so si miren ko-
tiček.

"To je zame, ne tisti šunder",
je rekel Blaž Matieu. "Ko smo le-
po sami."

In molčeci Blaž se je razvel in
razgovoril veselo, da Franca ni več
mislila na solze in se mu je sam
Matie smejal in se tolkel po kole-
nih. Komaj je našel pripravno vr-
zel v pogovoru, da je opozoril na
podporo.

Blaž ni bil zoper, ali Franca se
ni vdala in Matie tudi ne; ko je
šla Franca za hip od mize, sta do-
gnala z Blažem tako, da vse oskr-
bi Matie. Če bo podpora — prav
— če ne, je vseeno. In ko pride
denar, se ga Franca ne bo branila.

Že se je večerilo, ko so se po-
slavljali. Blaž je stal pri kolesju
in držal Franco za roko. Matie je
popravil pri udi jermenje in je
čakal. Zgovorni Blaž je spet u-
možnil, tudi Franca ni vedela kaj
reči. Rosne oči so se gledale, u-
klenjene roke so govorile.

Matie je napeljal vajo po ko-
nju na voz in hotel na kozo.

"Semkaj sedi in Mica v sre-
do", mu je rekel Blaž.

"Saj res", se je odmikala Fran-
ca.

"I no", je rekel Matie in se-
del.

Do ceste je šel Blaž ob vozi in
držal ženo roko. Potem je ob-
stal sredi poti in gledal za vozom.

Tudi Franca je gledala nazaj. Mi-
ca je mala z ruto. Ferjan je pa
gledal le konje, ki držal visoko
bič.

"Bog ga obvari", se je okrenila

Franca spet naprej, ko je mož iz-
ginil za oblakom prahu. Nato so
molčali.

"K njej mi je rekel sesti", je
razmišljaj Matie. "Poštenjak. —
In jaz?" Spet ga je bilo sram, kot
tedaj, ko ga je prosil za rataja, in
hud je bil nase in na skušnjava
tako, da je natihoma samega sebe
zmerjal z lumpom.

In prav takrat se je nenadoma
oglasila hčerka:

"Mama, če bi ata sovražnik u-
bil, jelite, potem pa pridejo stric
France k nam za ata?"

"In konja pripeljejo s seboj",
je dostavil Ferjan.

"Tiho, otroci", je rekla Franca
in spet molčala.

Matieu pa je bilo, kakor bi iz-
pregovoril angel, in spet ga je ob-
šla skušnjava, ki jo je zagovar-
jal:

"Morda je tako namenjeno. Bog
je govoril po otroku."

(Dalje prihodnjč.)

Železni denar.

Na Nemškem so nakovali 22 mi-
lijonov komadov drobiža po 5 pfen-
ingov.

Nov list.

V Krakovu je prišla izhajati
nemška "Krakauer Zeitung", ed-
ni nemški list v Galiciji.

Anglija prizna mehiškansko vladu.

Lord Ciesie je izjavil, da je an-
gliška vlada sedaj obstoječo me-
hiškansko vladu formalno prizna-
la.

Mine.

Zunaj Stockholm je bilo na o-
bal priplavljenih mnogo min. Ne-
katere mine so eksplodirale ter
poškodovale nekaj hiš, ki so stale
v bližini morja.

Ustavljen list.

Nemške vojaške oblasti so usta-
vile berlinski dnevnik "Post", ki
je zastopal konzervativne in ra-
dikalno-vsenemške nazore.

Umetni kavčug.

V Frankobrodu v tovarni Louis
Peters se je posrečilo sintetičnim
kemičnim potom izdelati kavčug.
Prve plašče za avtomobile so že iz-
delali ter so se izkazali trpežne.

Umor in samomor.

V nekem variete-gledališču na
Dunaju je blagajnik Franca Muel-
ler med predstavo ustrelil delav-
ko Marijo Vrabec, ker mu je od-
povedala ljubezen, in potem še
sebe.

Profesorjeva modrost.

Profesor (zelo neokretnemu
učencu): "Zobač, vi ste zelo ne-
umen človek! Ako bi vi smodnik
iznašli, bi gotovo še danes ne mo-
gel noben človek z njim stre-
ljati!"

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblaščen pobilati naro-
čnino za "Glas Naroda" in knjige, ka-
kor tudi za vse druge v našo stroko
spadajoče posle.

Jenny Lind, Ark. in okolica: Mihail
Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.

Denver, Colo.: Frank Skrabec.

Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.

Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. M.

Rojtz, Frank Janesh in John Germ.

Salida, Colo. in okolica: Louis Ca-
stello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich.

Clinton, Ind.: Lambert Bolstar.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Woodward, Ill. in okolice: Lukas
Podbregar.

Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

Depue, Ill.: Dan. Badovinac.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za-
letel in Frank Bambich.

Oglesby, Ill.: Matt. Hribar.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in
Math. Ogrin.

So, Chicago, Ill.: Frank Černe in
Rudolf Požek.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Columbus, Kans.: Joe Knafele.

Franklin, Kans.: Frank Leskovec.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank
Kerne in Rok Firm.

Kansas City, Kans.: Peter Schneller.

Mineral, Kans.: John Stalc.

Mulberry, Kans. in okolica: Martin
Kos.

Ringo, Kans.: Mike Pencill.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel
Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Frank
Kotzian.

So, Kappo, Mich. in okolica: M. U.
Likovich.

Aurora, Minn.: Josp. Fugina.</

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Smrtna kosa. V Ljubljani na Elizabetni cesti št. 7 je umrla Marija Kuster, nadučiteljica vdova, tašca Valentina Koželja, A. B. bra, v visoki starosti. — V Ljubljani je umrla sin Josipa Mačka, gostilničarja, Avgust, trgovski sodnik pri Meneingerju, v zorni mladosti. Bil je jako nadarjen mladenič. Škoda ga.

Umrl je na Jesenicah na Gorenjskem po kratki bolezni blaginjak kranjske industrijske družbe in računovodja bratovske skladišnice Anton Pongratz.

Na kcah sta obolela v Ljubljani pomožni desinfekcijski sluga Stefan Petrič, star 30 let, stanoval v Nunki ulici št. 7, in vrtnar v deželni bolnišnici Anton Jerli, ki je stanoval na Selu št. 46. Oba sta se oddala v epidemijko bolnišnico na Kodeljevo. Desinfekcija, zaslonjenje in izolacija oseb, ki so bile v dotiki z bolniki, se je izvršila.

Ne nehajo. Nekateri ljudje imajo trde glave in kamena srca. Tudi če so sodnijsko obsojeni zaradi navijanja cen, ne opuste svojih manipulacij. Tako je bil neki prodajalec drva kaznovan na 100 kron globe in je moral plačati tudi odvetniške stroške, a komaj se je podela njegova jeza, da so ga ujeli pri njegovem "človekoljubnem" početju, se je že vnovič lotil odiranja in zahteva za drva po 40 kron. Pa bo zopet kaznen.

Iz srednješolske službe. Profesor na državni realki v Idriji Ivan Krajec je pridelen prvi državni gimnaziji v Ljubljani za leto 1915—16, ker je profesor Ivan Grafenauer na dopustu.

Premeščanje na južni železnici. Adjunkt Fran Visenjak in provizijski asistent Hjeronim Hvala sta premeščena iz Trsta v Ljubljano, glavni kolodvor.

ŠTAJERSKO.

† Profesor Anton Bezenšek. Iz Solije na Bolgarskem se poroča, da je tamkaj dne 11. decembra umrl naš gore list profesor Anton Bezenšek. Rojen je bil 1. 1854. v Bukovju blizu Celja. Dvoživski gimnazijski študij v Celju, je napravil leta 1874. zrelostni izpit v Zagrebu in začel leta 1876. izdajati mesečnik "Jugoslavanski stenograf". Bezenšek je priredil prvo stenografijo za slovenski jezik. Leta 1879. se je Bezenšek preselil na Bolgarsko in je po naročilu bolgarskega naučnega ministrstva priredil sistem bolgarske stenografije. V svojih mnogobrojnih obiskanih tečajih je vzgojil ali pomagal vzgojiti veliko število bolgarskih stenografov. Začetkom svojega bivanja v Soliji je bil ravnatelj stenografske pisarne pri narodnem sobranju in obenem profesor na gimnaziji. Pozneje se je preselil v Plovdiv in je podučeval na tamkajšnji realni gimnaziji. Leta 1910. je bil premeščen v Solijo in imenovan za izrednega profesorja na vseučilišču, kjer je deloval do svoje smrti. Pokojnik je bil tudi sicer literarno delaven in je med drugimi deli spisal tudi bolgarsko slovnico za Slovence in popis Bolgarske. Sodeloval je tudi pri mnogih literarnih in političnih listih. Za prerojen umrli žaluje soproga, dvoje otrok in pet bratov.

Žrtev vojne. Od Sv. Jurja v Sl. gor. poročajo: Vojna je pograbilna svojo žrtev sedaj tudi iz hiše našega poslanca Ivana Roškarja, nadebudnega 25letnega sina Milana Roškarja. Položili so ga v grob dne 27. novembra v Celoveu. Vsi delavci ran, zadobljenih na južnem bojišču, je moralo končati mlado življenje. Bil je četovodja pri trdnjaviškem polku in že od začetka vojne v težki vojaški sukni. Umrli je dovršil pred leti kmetijsko šolo v Grottenhofu.

Ranjen je bil na italijanskem bojišču Fran Lajh, doma od Sv. Jurja ob Ščavnici. Zadet je bil od štirih krogel. Istega dne zjutraj je še napisal in odposlal pismo svojem, a popoldne je bil že ranjen. Sedaj se nahaja v Koprivnici na Hrvatskem v bolnišnici Rdečega križa. — Na Doberdobski planoti je bil ranjen Anton Klemenčič, doma iz Rožičkega vrha pri Sv. Jurja ob Ščavnici. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Čakovcu na Hrvatskem, odkoder piše svoji sestri in materi med drugim: Prvič sem šel veselo v boj, pa smo tudi včasih zapeli kako domačo, zdaj me navdaja nekak strah, se mi vedno zdi, da ne bom nikdar več gledal domačih, meni tako ljubih krajev, Tebe, drage sestre, in Vaj, ljuba mami-

ca. Sam Bog daj tej strašni vojni skoraj konec!

Mrtvi se oglašajo. Iz Ljutomer poročajo: Anton Kosi, doma iz Ključarovec pri Ormožu, je pisal starišem zadnje pismo dne 2. novembra 1914, potem ni bilo več nobenega glasu od njega. Imeli smo ga že vsi za mrtvega. Te dni pa je došla od njega dopisnica, na kateri naznanja, da se nahaja zdrav v ruskem ujetništvu.

Pogrešale se: Erhard Kramberger iz Partinje, pošta Sv. Jurij v Slov. gor., vojak domobranskega pešpolka v Kotljah, 1. markskompanija. Pisal je zadnjičkrat dne 22. septembra 1914. — Josip Faleš iz Rač, lovec lovškega bataljona št. 20.

Slovenski ranjenci na Dunaju. Srčne pozdrave pošiljamo vsem prijateljem in znanecem slovenskih rodov in rezervne bolnišnice št. 4 na Dunaju. Tukaj se nam prav dobro godi in smo tudi prav veseli, ker nas je več Slovencev skupaj, da se lahko v slovenskem jeziku pogovarjamo in tudi po slovensko včasih zapojemo. Res nas nekateri vojniki drugih nam nasprotnih narodnosti hočejo večkrat zasramovati, pa ob taki priliki znamo tudi mi dobro braniti slovensko čast in poštenje. Pač pa vsaki dan štejemo uree in dneve, kdaj bo prišel čas, ko bomo sli spet v svoji domači kraj, da bomo s svojimi domačimi prijatelji skupaj zapeli. Tukaj dobivamo tudi več slovenskih časopisov, katere prav z veseljem čitamo. Voščino vsem veselo novo leto! Tukaj se nahajamo sledeči Slovenci: Karol Kupak iz Brezje, poprej trgovski pomočnik pri Sv. Križu pri Kostanjevici; četovodja Josip Uje od Sv. Vida na Koroškem; Leopold Šterban, zrakoplovec, iz Trbovlj; Matija Iskra, iz Ilirske Bistrice; Pavel Ostrovršek iz Cerknice; Jurij Kale, Anton Javšovec in četovodja Martin Korošec iz Videža pri Slovenski Bistrici.

Pozdrav od topničarjev. Mnogo srčnih pozdravov pošiljamo rojakom slovenski topničarji 30.5. fantje in možje, z italijanskega bojišča. Res se že dolgo časa vojskujemo z Italijanom. In dokler Slovencev bo še kaj, Italijan ne bo dobil naše zemlje. Josip Toplak iz Podvine niže Ptuj; Jurij Hole od Sv. Jurja ob Ščavnici; Pavel Podobnik iz Lipnice na Gorenjskem; Vincenc Batič iz Šempasa pri Gorici; Matija Metlikar od Sv. Kunzote pri Ptuj; Martin Švent iz Celja; Fran Mlekusi iz Koritnice; Janez Drole iz Kamnika; Peter Kolenc, Fran Sajovec, Tankirchner, Fran Čuk, Strmec. Bog z vami in z nami! — Tudi seper Fran Sterniša pošilja z italijanskega bojišča pozdrave rojakom, posebno Veržencem. — Najlepše pozdrave pošiljajo z bojišča vojak 87. pešpolka: Janez Šepetave z Bizelskega, četovodja Martin Rothwein iz Ptuja, podčetašnik Ignacij Cizert od Sv. Urbana ter pešca Jožef Sinkovci od Nove Štite in Fran Tesovnik iz Ljubnega v Savinjski dolini.

Vpoklican v vojaško službo je Fran Letonja, župnik pri Sv. Joštu.

Vrnil se z bojišča. Spodnještajerski rojak Ernest Terstenjak, divizijski župnik, se je vrnil vsled višjega povelja z bojišča in pride zopet kot profesor na kadetno šolo v Inomost. Imenovan je deloval 15 mesecev neprenehoma sprva na ruskem in zadnje čase na italijanskem torišču in je bil radi svojih zaslug tudi odlikovan.

Nepazljivost. Nek invalid v mariborski okolici je prve dni meseca oktobra izgubil polo, na kateri je imel nakazano vsak mesec gotovo svoto invalidne preskrbine. Revez je delal prošnjo, da bi se mu dalo drugo polo, a vse dreganje je bilo zaman. Mož ni dobil ne denarja, ne pole. Po nekem naključju je našel te dni izgubljeno polo v listnjaku in zaveda je bila v njegovo veliko veselje rešena. Skoro enako se je zgodilo neki ubogi viničarki iz ščeljske okolice, ki je izgubila polo, s katero je dobivala preskrbino. Šele po dvamesečnem moledovanju so ji na okrajnem glavarstvu dali drugo polo.

Oskrba dežele. Dne 30. novembra je bilo pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku v navzočnosti poljedelskega ministra dr. Zenkerja in dveh dvornih svetnikov posvetovanje o raznih gospodarskih zadevah, ki se tičejo štajerske dežele. Deželni odbor sta zastopala grof Attems in deželni odbornik dr. Verstovšek, ki drago sestra, in Vaj, ljuba mami-

ca. Sam Bog daj tej strašni vojni skoraj konec!

Stanje živinoreje. Zadnje popisovanje živine je izkazalo lepo presenečenje. Sicer se ni delo dovršeno, toda že sedaj se lahko reče z gotovostjo, da ima štajerska dežela po številu mnogo več živine, kakor pri zadnjem štetju leta 1910. Število svinj je nekoliko padlo, Ti podatki so jako razveseljivi, ker pričajo o lepem uspehu štajerskih živinorejcev.

Pregledovanje žitnih zalog. Iz Grada se poroča, da se bodo v najbližnjem času po uradnih pregledih žitne zaloge in se tako preizkusila resničnost zapisnikov, ki so jih napravile komisije pri prvem pregledovanju in popisu.

Zasega sena, otave in slame. Namestništvo je odredilo zasego vseh zalog sena, otave in slame v prid vojaški upravi. V tej naredbi je določeno, da se odslej naprej ne sme izvažati seno, otava in slama iz štajerske dežele brez dovoljenja namestništva ali vojaške intendance v Grada. Prodaja, oziroma nakupovanje sena, otave in slame v deželi sami pa ni prepovedana. Odslej naprej se bo smelo prodajati seno, otava in slama samo vojaškim skladiščem po sledečih, uradno določenih cenah: za meterski stot sena 9 K 50 v, otave 9 K in slame od 6 do 7 K meterski stot. Te cene veljajo za kraj, koder so se ti predmeti kupili, oziroma prodali. Stroški za prevažanje, stiskanje sena itd. se posebej preračunajo. Samoumevno ni zasežena tista množina sena, otave in slame, katero rabi kmet za svoje lastne potrebe.

Nabava drv za vojaštvo in mesta. Okrajna glavarstva so poslala občinam pozive, naj naznanijo, koliko drv (suhih) je v posameznih občinah na prodaj. Kdor torej ima drva na prodaj, mora to naznaniti občinu.

Vinska trgovina se je začela prav živahno razvijati. Ker je odpravljeno vna iz etapnega ozemlja prosto, je te dni prišlo iz Grada in Gornjega Štajerja v mariborsko okolico mnogo gostilničarjev in drugih vinskih kupcev, ki ponujajo za vino določene cene. Cena se suče za petkotno vino med 90 vin. do 1 K 20 v za liter.

Kmetске pritožbe. Neki kmet iz Slovenskih goric poroča: Dne 30. novembra je pripeljal nad 40 kmetovskih vozovnikov rekvirirano žito iz cellega političnega okraja v Maribor k Scherbaumovemu skladišču, kjer ima komisijonar Urban založeno žito za vojni žitno-prometni zavod. Ker je žito prevzemal samo en uradnik, več kot polovica voznikov ni prišla na vrsto, da bi oddali žito. Živina in vozniški so celi dan morali stati na mrazu in se potem iskati zase in za živino dragega prenočišča v Mariboru ter drugi dan zopet čakati na milost, da pridejo s svojim žitom na vrsto. Okrajno glavarstvo bi moralo vse potrebno ukreniti, da ne bo treba ubogi živini in kmetom, ki so itak z delom preobremenjeni, na mrazu čakati.

Smrtna nesreča. Hlapcu Andreju Antoloviču iz Langentala se je v Mariboru blizu kolodvora splasil konj, ki je zbežal po Tegethofovi ulici čez Grajski trg v Grajsko ulico. Tam je hotel stajeti mož konja ustaviti. A konj je moža podrl na tla. Mož je bil vsled padeča težko poškodovan in je dne 2. decembra v bolnišnici umrl. Ponesrečeni je Janez Ferik, hlapec pri medijarju Gertu.

Vlak trčil v voz. Iz Št. Ilje v Slov. gor. poročajo: Dne 26. nov. zvečer, ko je že nastal mrak, je peljal majer Baumana. Alojzij Farazin, z vozom, v katerega sta bila vprežena dva vola, čez železniško progo na Šparlovo posestvo v Cirknici. V trenutku, ko so vola na drugi strani že prišli do zatvorske, je železniški čuvaj jato hipoma zaprl, ne da bi bil poprej pozvonil. Voz je z vola vrgel ostal

na železniškem tiru. V tem hipu je privozil grajski tovorni vlak in je zgrabil voz ter ga zdrobil v drobne kosce. Voli in voznik so ostali nepoškodovani. K sreči se je namreč zlomilo oje in so vola ostali na svojem mestu. Voznika ne zadene nobena krivda, ker bi moral čuvaj vsaj pet minut pred dohodom vlaka zatvorske zapreti. Bauman ima škodo čez 200 K.

Smrtna kosa. V Vuzenici je umrla posestnica Katarina Pajek, rojena Böhm. — Od Sv. Duha na Ostrem vrhu poročajo, da je umrl na svojem posestvu krečmar "Pri lipi" Fran Gaube, podomače Ročič. Bolehal je že celo poletje in je dosegel lepo starost 72 let. Bil je pristen ljubovski značaj, dobro znan tudi v ljubkih in turistovskih krogih.

Pasja steklina. Mariborsko okrajno glavarstvo je za občine v okolici Rotenberga odredilo strogi pasji zapor, ker se je v Rotenbergu v Dravski dolini pojavila pasja steklina. Tudi v bližnjih občinah slovenjegraškega okrajnega glavarstva se je odredilo isto.

KOROŠKO.

Vojaške vesti. Ranjen je bil na bojišču in se sedaj nahaja v rezervni bolnišnici št. 4 na Dunaju Jožef Uje, četovodja, odkoder pošilja pozdrave vsem svojim prijateljem in znanecem; Uje je doma od Sv. Vida. — Koroški rojak Tomo Malle, deseti pri dragonskem polku se nahaja v Galiciji, odkoder pošilja srčne pozdrave vsem svojim koroškim znanem.

PRIMORSKO.

Neznosen smrad nepokopanih italijanskih trupel. Očividno, ofir nepristranske države, opisuje borbo za goro sv. Mihaela sledeče: Borba za goro sv. Mihaela prekaša glede strditosti in človeških žrtv vse boje, katere sem dosedaj videl. Boj traja tu noč in dan. Italijani žrtvujejo na tisoče svojih vojakov. Skozi celih 40 ur je pošiljala italijanska težka artilerija granate na avstrijske položaje na gori sv. Mihaela. Mišle, da je strt vsak huji avstrijski odpor, so se začele pomikati cele vrste italijanskih vojakov, in sicer deset polkov, proti gori sv. Mihaela, da jo naskoči. V tem hipu zagrm avstrijska artilerija in pokosi cele vrste. Samo prvi na val je že stal Italijane čez 1000 mož in ta prizor se je petkrat ponavljal. A vse brezuspešno, vsi naskoki italijanske pehote so bili odbiti, na tisoče mrtvih Italijanov je pokrivalo bojišče, na katerem je že ležalo iz prejšnjih bojev pred petimi dnevi več sto italijanskih nepokopanih trupel, ki se razširjala grozen smrad. Čeprav je bilo nebo popolnoma mirno in ni pihal nobeden veter, je bil smrad, ki nam je udarjal v obraz, neznosen. Nobeden avstrijski vojak ni po nepotrebnem odprl ust, le da bi ne dihal vase smrad, ki so ga razširjala nepokopana italijanska trupla. Bojišče je pokrivalo kupe mrličev, po nekaterih mestih je ležalo po deset mrtvih trupel drugo na drugem. Grozovit je bil prizor, če je tresla granata v kup mrličev. Mrtva trupla in deli trupel, kakor roke, noge in glave, so frčali daleč okrog po zraku — bil je to prizor, ki ga nisem še videl na nobenem drugem bojišču pretresljivi, da ga ne pozabim vse živno dni.

NAZNAILO.

Iz urada društva sv. Cirila in Metod št. 16 J. S. K. Jednote v Johnstown, Pa. Tem potom naznanjam, da je bila letna seja dne 19. decembra in volitev uradnikov. Izvoljeni so bili za 1916. leto sledeči člani: predsednikom Ivan Tegelj, 1115 Virginia Ave.; podpredsednikom Anton Jene; tajnikom Gregor Hrešak, 407 S. Ave.; II. tajnikom Josip Bečaj; blaginikom Martin Logar, 768 Calman Ave.; zastopnikom Frank Slabe, 287 Copper Ave.; nadzorni odbor: Josip Indihar, Matija Pečjak in Ivan Zalar; zastavonoša Ivan Zalar; maršal Ivan Jeraša; redar Andrej Suštaršič; oskrbnik dvorane Josip Rovau.

Gregor Hrešak, tajnik. (5-6-1)

HARMONIKE

podatki kakršnekoli vrste izdelujem L. popravilam po najnižjih cenah, a dolečeno po najvišjih. V popravilu vsakega harmonika, kar sem 18 let delal v tem poslu in leda v svojem lastnem domu. V popravilu harmonik imam izkušnjo vse druge harmonike ter računam po delu iz mojega lastnega doma. Harmonika, ki jo popravim, je nova in jo damo na novo. Harmonika, ki jo popravim, je nova in jo damo na novo.

JOHN WERNER, 407 S. Ave. St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Ne nosite pasu za kilo!

Po tridesetletni skušnji sem pronaljal aparat za mozo, žene in otroke, kateri zdravi kilo.

Posljam ga za poskušajo. Če ste že skoro vse poskusili, pridite k meni. V čem drugi niso dosegli uspehov jaz imam potem največje. Pošljite spodnji kupon še danes in jaz vam pošljem

Zgoraj slika predstavlja g. C. E. Brooks iz Marshall, Mich., ki zdravi za kilo bolne žene več kot trideset let. Če imate kilo pišite mu še dures.

zastonj svojo ilustrirano knjižico o kili in nje zdravljenju v kateri najdete moj aparat, cene in imena — mnogo ljudi, kateri so ga skusili in bili ozdravljeni. Jaz to popravim, kar vsi ostali niso mogli. Zapišite, da ne rabim mazila, pripovedke in ne laži.

Posljam na poskušajo kot dokaz, da je resnica kar zdravim. Vi ste sodniki in kakor hitro preberete mojo ilustrirano knjižico, prepričali se bode, kakor so se stotine bolnikov, katerih dopise morete čitati. Izpolnite spodnji kupon in ga pošljite še danes. To pa radi tega, ker je potrebno, da žrtvujete malo časa, ako hočete poskusiti moj aparat.

ZASTONJ INFORMACIJSKI KUPON. C. E. Brooks 2134 B State St. Marshall, Mich.

Prosim pošljite mi potem pošte v običajnem zavrtku vašo ilustrirano knjižico in natančno pojasnilo o vašem aparatu za zdravljenje kile.

Ime
naslov
mesto država

Rad bi izvedel za naslov svojega prijatelja JOHN SVET. Doma je iz Unca pri Rakeku. Pred dvema mesecema je delal na Yelk, W. Va., Camp 7. Prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi ga javi, ali naj se pa sam oglaš. — Matija Bajt, Camp 6, Yelk, W. Va. (4-6-1)

EDINI SLOVENSKI SALOON v Duluth, Minn. Rojakom Slovincem naznanjam, da se nahaja moj SALOON pol doka od Union postaje na desni strani W. Michigan St. št. 413. Za obilen poset se priporočam. JOS. SCHARABON.

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR ZA LETO 1916

Cena mu je 35c.

Dobi se pri: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY,

32 Cortlandt St., New York.

U zalogi ga imajo tudi nekateri naši zastopniki:

Frank Sakser podružnica 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Charles Karlinger, 3942 St. Clair Ave. Cleveland, O. Fr. Leskovic, Box 44, — Franklin, Kans.

Ivan Pajk, 465 Chestnut St., Conemaugh, Pa. L. Balant, 112 Sterling Ave., Barberton, Ohio.

M. Ogrin, 12 - 10th St., N. Chicago, Ill. H. Svetlin, 1016 St. Clair Ave., Sheboygan, Wis.

Alois Rudman, 737 Holmes Ave., Indianapolis, Ind. M. Klarich, 832 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

M. Perušek, Ely, Minn. in več drugih naših zastopnikov po drugih naselbinah.

Fr. Cherne, 9534 Ewing Ave., So. Chicago, Ill. Rok Firm, Frontenac, Kans.

Jakob Petrič, Chisholm, Minn. Frank Gabrenja, Johnstown, Penna.

Louis Vesel, Gilbert, — Minn. Mat. Kamp, La Salle, Ill. Frank Skok, 438 - 52 Ave, West Allis, Wis.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5th St., New York, N. Y. Podpredsednik: John Pirnat, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y. Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y. Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y. Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y. Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y. Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y. Ignace Schall, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 63 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.

Imam v zalogi prave importirane **LUBASOVE HARMONIKE** kakor tudi **KOVČEKE** iz Slovenjega Grada, Štajersko. Posređujem tudi pri prodaji in nakupu starih že rabljenih harmonik. Prodajam tudi orglice, okarine, dromlje itd. **Alois Skulj,** P. O. Box 1402 New York City, N. Y.

Kje se nahaja JOSIP IVANČIČ? Doma je iz kobarške okolice na Primorskem. Svoječasno je bival v Milwaukee, Wis., št. 812 Himman St. Kdor rojakove za njegov naslov, naj ga mi naznani, ali naj se sam oglaš. ker poročati mi imam nekaj zelo važnega o njegovi družini v starem kraju. — Andrew Uršič, 732 Warman Ave., Indianapolis, Ind. (5-7-1)

'KRACKERJEV' BRINJEVEC je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim. Cena za "BRINJEVEC" je: 8 steklenic \$ 8.50 12 steklenic 13.00 V ZALOGI IMAMO tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni destilaciji. Naše cene so sledeče: Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00 Slivovitz per gal. \$2.75—\$3.00 Tropinjevec zaboj \$ 0.00 Slivovitz zaboj \$13.00 "66" Rye Whiskey 5 let star; zaboj \$11.90 Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c. Catawba in Delaware per gal. 75c.—85c. Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastonj! Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristnost pijače jamčimo. **The Ohio Brandy Distilling Co.** 6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Slovenska Društva po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti **DOBRE IN POCENI** društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno "Clevelandska Amerika" Mi izključujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine. **CLEVELANDSKA AMERIKA** PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA 6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

EMILE GABORIAU:

TATVINA

(Nadaljevanje).

— Tako — se je smejal v svojo ponarejeno brado — sedaj pa je požen, voznik. — Le bij, koliko moreš.

Voz je začel iti kakor blisk in se po preteku ene ure ustavil pred malo vaško krčmo.

Voznik je skočil s kozla in naročil posodo vina. Fanferlot se je skril v bližnjem grmovju in pazil, kam bosta zavila tujec in Nina. — Pet minut je čakal, pa ni nicesar pričakal. Slednjič je stopil k kočiji, pogledal vanjo in, o, groza! — kočija je bila prazna.

Fanferlot je okamenel, obstal in ni mogel vrjeti svojim lastnim očem.

— Sedaj so me pa, sedaj so me! — Pri desnih vratih sta stopila v kočijo, pri levih sta pa šla iz nje. — Jaz, norec, sem tekel za prazno kočijo. — Prokleto, ta tujec pa ni karisbodi. — S takim premetenim lopovom že dolgo nisem imel opravka.

Voznik se je vrnil iz gostilne, Fanferlot je pa začel iti proti Parizu. Koliko časa je hodil in kako mu je bilo pri sreči, ni nikomur povedal, še celo svoji ljubljeni ženi ne.

— Ti ne veš, kako me je že skrbelo — ga je pozdravila žena, ko je odprla vrata.

Nine se ni bilo domov.

Molče sta poyečevala in premišljevala, kaj bi bilo ukreniti.

Slednjič je prišla Nina. — Bila je nenavadno vesela in zadovoljna. Od prejšnje potrtosti ni bilo na njej nobenega sledu.

— Zelo me je že skrbelo — je rekla gospa Aleksandrina. — Kod ste hodili?

— O, povsodi sem bila. — Ali ni nekdo zame nekaj prinesel?

— Da, velik zaboj. — Povejte mi, ljubi otrok, ali ste videli prijatelja gospoda Bertomyja?

— Da, cel večer sva bila skupaj. — Kar mi je povedal, je zame zelo velike važnosti. — Skoda, da vas moram zapustiti. — Jutri že odputujem.

— Jutri nas boste zapustili? — Za božjo voljo, kaj se je pa zgodilo?

— Nič, kar bi vas utegnilo zanimati — je odvrnila Nina hladno, prižgala svečo pri plinovi svetilki, voščila lahko noč in odšla v svojo sobo.

— Kaj pa je to? — je vprašal Fanferlot, ki se je bil skril v so-sednjo sobo in slišal ves pogovor.

— Sama ne vem. — Saj je vendar pisala gospodu Lagorsu, da naj pride k njej, sedaj pa hoče oditi.

— Bog ve, s kom je bila skupaj. — Z blagajnikovim prijateljem?

— Ta blagajnikov prijatelj mora biti šele lopov. — Stavim skora, da ima Nina ukradeni denar.

Nekaj časa sta se tako pogovarjala, slednjič je pa rekla Aleksandrina, da naj vpraša Lecoqa za svet.

— Dobro, jutri bom šel k njemu — je odvrnil Fanferlot in legel k počitku.

Naslednji dan se je res odpravil k "mojstru". Tako so namreč imenovali Lecoqa njegovi tovariši in detektivi. — Ko je šel po stopnjicah, mu je sree močno utripalo.

Dekla mu je odprla vrata rekoč:

— Dobro, da ste prišli. — Gospod vas pričakuje.

Ko mu je to povedala, bi se bil najraje obrnil, pa je bilo že prepozno.

Lecoq je sedel v svoji pisarni pri veliki pisalni mizi. — Okoli njega so bile cele skladownice knjig.

Lecoq je vstal in rekel Fanferlotu, ki se mu je bil do tal priklonil:

— Torej si vendarle prišel, moj ljubček. — Torej si slednjič izprevidel, da tatu ne boš sam izsledil?

— Kako, vi veste?

— Da, jaz vem, da si ti stvar tako zamešal, da še sam ne veš kam bi se obrnil.

— Mojster, to nikakor ni moja krivda.

Lecoq je stopil k Fanferlotu, pogledal ga je s svojimi živahnimi očmi in rekel:

— Kako sodiš človeka, ki izrablja zaupanje svojih predstojnikov, ki odkrije samo toliko, da izvodi sodišče na napačno sled?

Fanferlot ni bil v svojem življenju najbrže še nikdar tako presenečen.

— Jaz... jaz...

— Vrijamem, da si tudi mnenja, da je najboljša, če se takega človeka zapodi na cesto?

— Ljubček moj, če hoče iti iti lovski pes brez lovca na lov, mora biti malo bolj premeten kot si ti.

— Toda, mojster, kako naj bi začel?... Nobene sledi...

— O, ti prokleto osel — je grmel Lecoq — edino ti bi lahko dognal, s katerim ključem je bila blagajna odprta: z blagajnikovim ali gospodarjevim?

— Na kak način, za božjo voljo?...

Ali se ne spominjaš več, da si opazil na blagajni veliko rizo?

Natančno si jo pogledal s povečevalnim steklom, in ni ti padlo v glavo, da bi tako natančno pregledal tudi šefov in blagajnikov ključ?

— Risa je bila čisto sveža. Na ključu je gotovo ostalo nekaj komaj vidnih drobnih zelenih barv.

Fanferlot je odprl usta, potem se je pa udaril z vso silo po glavi in zaklical:

— O, črna neumna! Da mi kaj takega ni padlo v moje neumne možgane! Mojster, če se hočete vi malo pobrigati...

Lecoq, ki ni nikdar izdal svojih načrtov, je odvrnil:

— Bomo že videli. Sedaj mi pa vse natančno povej.

Fanferlot mu je vse povedal, zatajil je bil samo tisto nesrečno vožnjo.

— Zdi se mi ljubček, da si nekaj pozabil. — Še tisto povej, kako si tekel za praznim vozom.

Fanferlot je zardel kakor šolar in povedal oči.

— Hudirja, ali ta presneti Lecoq vse ve? — Naenkrat se je nečesa domislil. Skočil je par pedl od tal in vzkliknil:

— Sedaj sem pa že uganil, mojster. — Vi ste se preoblekli za de-belega gospoda. — Natančno sem vas videl, pa vas nisem poznal. — Tudi jaz sem bil maskiran.

— Seveda, pa si se slabo maskiral, prijateljček. — Če hočeš, da te ljudje ne bodo poznali, moraš vse izpremeniti, vse... celo pogled.

Fanferlot se je čudom čutil Lecoqovi umetnosti. Slednjič je zaje-cal in vprašal:

— Če že veste, pa mi še to povejte, zakaj mora oditi Nina od nas?

— Jaz sem ji nasvetoval.

— Sedaj mi torej nepreostaja drugega, kakor opustiti ta slučaj, ker izprevidim, da sem popolnoma nezmožen.

— Ne, prijatelj, ti nisi nezmožen. Nekaj napak si res napravil, toda to bo še vse dobro.

— O, mojster, prepričan sem, da že veste, kdo je ukradel denar.

Lecoq se je smehljaj.

— Ne, prijateljček, ravno toliko ga poznam kakor ti. — Niti ma-

lo ne slutim, kdo je kriv. — Ti si seveda večji modrijan. — Ti praviš, da je blagajnik nedolžen in da je bankir tat. — Vem samo nekaj: tista risa na blagajni nam bo pomagala najti zločinca.

Po teh besedah je vzel Lecoq iz predala veliko fotografijo in jo pomolil Fanferlotu pod nos. Bila je izborna fotografija blagajne. Na njej se je natančno videla risa. — Še enkrat si vse natančno oglej. — Risa se vleče od spodaj proti desni strani. To se pravi, končuje se na oni strani, kjer vodijo stopnjice v bankirjevo pisarno.

— Da, mojster, tako je in nič drugega.

— Ti seveda misliš, da je rizo napravil tat. — Mislim se pravi nič vedeti. — Edino oni, ki je prepričan, lahko govori. — Vidiš, tukaj imam malo, zeleno pobarvano železno blagajno. — Vzemi ključ, in poskušaj odprskati barvo.

Trikrat ali štirikrat je potegnil s ključem po omari, toda za ključem ni ostalo najmanjše sledi.

— No, kaj sklepš iz tega? Tat, ki ima tresočo roko, ni mogel napraviti rise? — Kako je torej nastala?

— To je res, zelo se mora pritisniti. Toda zakaj?

— Da, zakaj? — Tri dni sem premišljeval o tem. — Zdi se mi, da sem sedaj prišel na pravo. — Stopi k vratom. — Jaz bom odpiral blagajno. — Ti nočeš, da bi jo odprl? Kaj boš napravil?

— Za roko vas bom potegnil.

— Dobro, poskušajva.

Ko je hotel Lecoq vtakniti ključ v ključavnico, je skočil k njemu Fanferlot in ga potegnil za roko.

(Nadaljuje se).

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvenredno nedeljsko in poštavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani barila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donosi dnevno poročila s bojišča, in razne slike. Sedaj ga sleherni dan raspolijamo 10000. — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE

IZVRŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V

DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST 50:

DRUŠTVENA PRAVILA,

OKROŽNICE — PAMFLETI,

CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

52 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, pisatelj in državni in javni delavci o knjigi "Doli z orožjem!"

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem v velikem užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga nam pokaže, da človeka in obsega nebroj lepih misli...

Friderik pl. Boženski: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Stettnerjeva.

Prof. dr. A. Dede: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sodanja za tazo. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovnik: To knjigo bi človek najraje pojeval, v dno srca me je prebralo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Konegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva izšla posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem sašlel, da bi se prestavilo knjigo v vsa kulturna jezika, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne smele ustanoviti družbe, ki bi razširjale to knjigo?

Henrik Marti: To je najboljša objaviteljna knjiga, kar sem do sedaj bral.

C. Neumann Neff: To je najboljša knjiga, kar se jih spet osti ljudje, ki so borili za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne sem slavlil knjige, samo imenoval jo bom. Vsekemu jo bom prebral. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli naj-urikomev in učili vse narode.

Financijski minister Donajevski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opazana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta žena Berta Stettnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

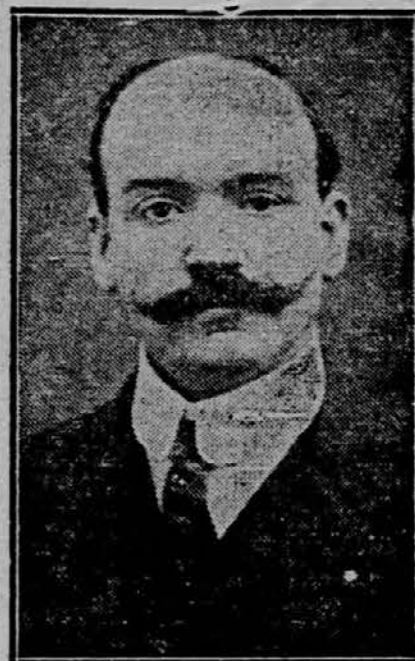
Slovenic Publishing Co.,

52 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH — NAROČITE SE NANJ!

MAZNANILLO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravištvo "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnilo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodskih listkov, spremljevalcev, kazipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naravnih zacijskih zadevah: kako: postati državljani, kjer se oglašiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in v sredo zvečer od 8. do 10. ure.

POŠILJAJTE ROJAKI!

Najbolj uspešno sredstvo za zvezo in medsebojno pomoč med Slovenci v tujini. Kdor bi svojemu rojaku poslal to knjigo, bi mu pomagal, da se znajde v tujini. Kdor bi svojemu rojaku poslal to knjigo, bi mu pomagal, da se znajde v tujini. Kdor bi svojemu rojaku poslal to knjigo, bi mu pomagal, da se znajde v tujini.

JAKOB WANČIČ, 1892 E. 54th St., Cleveland, O.

Veliki vojni atlas

ojskujočih se evropskih držav in pa kolonij
in posestev vseh veseli

Obsega 11 raznih zemljevidov

na 20th straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika

Cena samo 25 centov

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev

Cena samo 15 centov

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev, držav in posameznih mest. Ravn otako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Poslajte 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

42 Cortlandt Street

New York, N. Y.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

62 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Žadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združenih držav in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

52 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do jubrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljave tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljave v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$14.00 s poštnino vred

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.